

ΠΟΛΕΜΙΚΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΟΥ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ.

(ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ) (1).

Τὸ Μαυροβούνιον (σλαβιστὶ Crnagora), ὅπερ ἐκ μέρους τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως θεωρεῖται ὡς ἐπαρχία ἡμιανεξάρτητος, εἶναι πρᾶγματι ἀνεξάρτητος ἡγεμονία, μολονότι ὁ ἡγεμὼν Νικόλαος ὁ Α΄. κατὰ τὴν σύμβασιν τῆς εἰρήνης ἐν Κιτιτίγγῃ τῷ 1862 ἀνεγνώρισε τὴν ἐπικυριαρχίαν τῆς Πύλης.

Ἡ ἐπιφάνεια τῆς χώρας τῆς ἡγεμονίας περιλαμβάνει, εἰς ἕκτασιν 50 περίπου μιλίων μεθορίου γραμμῆς, 80 τετραγωνικὰ μίλια, ὁ δὲ πληθυσμὸς αὐτῆς ἀνέρχεται εἰς 125,000 ψυχῶν.

Αἱ παραγωγαὶ τοῦ Κράτους εἶναι λίαν περιορισμέναι, ὥστε τὰ κυβερνητικὰ εἰσοδήματα ἀνέρχονται μόλις εἰς 46,000 φιορινίων· ὁ ἡγεμὼν λαμβάνει μολαταῦτα ἄχρις ὥρας παρὰ τῶν Κυβερνήσεων τῆς Ῥωσσίας καὶ τῆς Γαλλίας χρηματικὴν ὑποστήριξιν ἑτησίως παρὰ μὲν τῆς πρώτης 32,192 φιορινία, παρὰ δὲ τῆς δευτέρας 24,000 φιορινίων.

Τὸ Μαυροβούνιον ἡγεμονεύεται δι' ἐκλεκτοῦ τοῦ λαοῦ ἡγεμόνος (ἤδη ὑπάρχει ὁ ἡγεμὼν Νικόλαος ἢ Νικίκας Πέτροβιτς). Παρὰ τῷ ἡγεμόνι ὑφίσταται, παρ' αὐτοῦ ἐκλεγομένη, Γερουσία ὡς ἀνώτατον διοικητικὸν καὶ δικαστικὸν συμβούλιον, ἐξασκοῦσα οὐσιώδη ἐπιβρῶν ἐἰς τὰ κυβερνητικὰ ἔργα.

(1) Τὸ σύγγραμμα, ὅθεν ἀπεσπάσθη τὸ παρὸν, ἐξεδόθη ἐν Βιέννῃ τὸν μῆνα Ἰουλίον τοῦ παρελθόντος ἔτους ὑπὸ αὐστριακοῦ ἀξιωματικοῦ ἀνωνύμως.

Ἡ χώρα διαιρεῖται εἰς 8 διαμερίσματα (*Nahia*), ἅτινα διοικοῦνται ὑπὸ κληρονομικῶν *Βοϊβοδάων* (ἢ *Σερδάρων*) διὰ τῆς πλειονοψηφίας ἀνεγνωρισμένων καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐκλεγομένων. Ὁ Βοϊβόδας ὑπερασπίζεται τὰ συμφέροντα τοῦ διαμερίσματος αὐτοῦ ἀπέναντι τῶν ἄλλων διαμερισμάτων, τῶν φυλῶν καὶ τῆς Κυβερνήσεως, διαλύει τὰς διενέξεις αὐτῶν καὶ εἶναι ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἐνόπλου δυνάμεως τῆς *Ναχίας* αὐτοῦ.

Αἱ 8 *Ναχίαι* εἶναι, 1. *Crnicka* (*Κρνίκα*), 2. *Rijeka* (*Ῥιέκκα*), 3. *Cijesanskou* (*Τσιγεσάνσκου*), 4. *Katnуска* (*Κατνούτκα*), 5. *Kucka* (*Κούκκα*), 6. *Piperska* (*Πιπέρσκα*), 7. *Bijelopavlicka* (*Βιγελοπαυλίκκα*), 8. *Moraca* (*Μοράκκα*). Ἐκάστη *Ναχία* περιλαμβάνει πλείονας *Plemena* (1) (*φυλάς*, *γενεάς*), αἵτινες ὑπὸ *Καπιτάνων* (ἐχόντων 40 ψήφους) κατὰ τρόπον πατριαρχικὸν κυβερνῶνται καὶ ἐξουσιάζονται.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς κοινότητος (*Brastvo*) καλεῖται *Starjesina* (*Σταργεσίνας*), ὁ δὲ τῆς οἰκογενείας ἢ φυλῆς *Gospodar* (*Γοσποδάρος*).

Οἱ κάτοικοι εἶναι ἅπαντες *Σλάβοι*, ἀνήκουσι δὲ εἰς τὴν ὀρθόδοξον ἑλληνικὴν ἐκκλησίαν.

Ἐκτὸς τῶν ἰθαγενῶν κατοίκων εὐρίσκονται εἰς τὴν χώραν ἑκατοστύες τινὲς *Uskoken* (*Ούσκόκοι*) (2) ἐκ τῶν μεθοριῶν τουρκικῶν ἐπαρχιῶν.

Αἱ διάφοροι φυλαὶ τῆς χώρας ζῶσιν οὐχὶ σπανίως μεταξὺ τῶν εἰς φανεράν ἔχθραν ὅθεν καὶ δίδονται ἀφορμαὶ εἰς τὰς

(1) Ὁ πληθυσμὸς συγκροτεῖται ἀπὸ 38, κατ' ἄλλους ἀπὸ 40, *Plemena* (φυλάς).

(2) Καλοῦνται *Ούσκόκοι* οἱ φυγάδες, οἵτινες συνεπέλα πολιτικῶν ἢ ἄλλων λόγων ὑπ' αὐτῶν διαπραγάντων ἐγκλημάτων, ἐξέρχονται τῶν μεθοριῶν τουρκικῶν ἐπαρχιῶν καὶ ζητοῦσιν ἄσυλον εἰς *Μαυροβούνιον*.

παντοτεινὰς θέας αἱματοχυσιῶν καὶ λεηλασιῶν (*Razzia*) (1).

Εἰς τὰς μεθορίας κοινότητος αἱ φυλαὶ ἀλλάσσοσι τὸν ἄρχοντα, ἧτοι ὑποτάσσονται ὑπὸ τὸν *Σουλτάνον* ἢ ὑπὸ τὸν ἡγεμόνα τοῦ *Μαυροβουνίου*· τοῦτο δ' ἐπίστε μὲν προκίπτει ἀπὸ προφανὲς κέρδος, ἐπίστε ὁμως ἐκ φόβου τιμωρίας ἔνεκεν τελεσθειῶν βράτσια.

Τὴν ἀνωτάτην διοίκησιν ἐπὶ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως τοῦ *Μαυροβουνίου* ἐξασκεῖ ὁ ἡγεμὼν.

Ἡ μάχιμος δύναμις τοῦ *Μαυροβουνίου* συγκροτεῖται ὡς ἑξῆς·

1ον Ἐφιππος σωματοφυλακὴ τοῦ ἡγεμόνος 150 ἄνδρες, *Kabadajan* (*Καβαδαγιάνοι*), καὶ 400 ἀνδρῶν δύναμις ἡγεμονικὴ φρουρά.

2ον *Perjanecen* (*Περγιανίκοι*), ἧτοι πεζὴ χωροφυλακὴ δύναμει 600—800 ἀνδρῶν.

3ον *Πανστρατιά*, ἢ διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς χώρας ὠργανισμένη, εἰς ἣν ἀνήκουσιν ἅπαντες οἱ δυνάμενοι ὀπλοφορεῖν κάτοικοι τοῦ *Μαυροβουνίου* ἡλικίας 25—50.

Ἡ ἐξ 24—25,000 ἀνδρῶν πανστρατιά συγκροτεῖται ἐξ ἀτάκτων πεζῶν (8 μεραρχιῶν) καὶ ἐκ πυρβολικοῦ ὄρεινοῦ. Οἱ ὀπλοφόροι μιᾶς φυλῆς ἀποτελοῦσιν ὑπὸ τὸν ἐκλεχθέντα ἢ ὑπὸ τὸν παρὰ τοῦ ἡγεμόνος ὀνομασθέντα διοικητὴν τμήματα ἀριθμητικῆς δυνάμεως τάγματος μέχρις 600 ἀνδρῶν, τὰ δὲ τμήματα μιᾶς *Ναχίας*, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Βοϊβόδα, ἐν ἀνώτερον στρατιωτικὸν σῶμα (*μεραρχίαν*). Τὸ πλεῖστον τῶν

(1) Ὅποταν εἰς φυλὴν τινα ἐπέρχηται ἑλλειψὶς τροφῶν, τότε αὕτη ἀναζητεῖ δι' ἐπιδρομῆς κατὰ τῶν γειτόνων νὰ βοηθηθῇ πρὸς ἐπίτευξιν τῶν πρὸς ζωάρκειαν. Ἡ τοιαύτη βίαιοπραγία καὶ ἐπιδρομὴ καλεῖται βράτσια.

εἰς τὴν πανστρατιὰν ἀνηκόντων ἀτόμων εἶναι ἐξωπλισμένοι κατὰ τὴν μαυροβουνιωτικὴν τοπικὴν συνήθειαν μὲ πιστόλας, χαντζάρια, μακρὰ σερβικὰ τουφέκια (ἐντεῦθεν εἰσέτι ὄπλα μὲ πυριτολίθους) καὶ μὲ μίαν παλάσκαν. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μέρος τῆς πανστρατίας ἐξωπλίσθη μὲ ὄπλα τοῦ Μινιέ καὶ τοῦ Κρούκα, εἰσαχθέντων περὶ τὰς 12,000 ἐκ τῶν πρώτων, περὶ τὰς 5,000 δ' ἐκ τῶν δευτέρων· ἐπίσης δὲ εἰσῆχθησαν καὶ ἑκατοντάδες τινὲς βελωνωτῶν τουφεκίων.

Εἰς Rjeka ('Ργιέκα) εὐρίσκεται ἐν ὀπλοποιεῖον, καὶ εἰς πυριτιδόμυλος εἰς ἕκαστον plemen (κοινότητα φυλῆς), μία ἀποθήκη πολεμοφοδίων.

Τὸ Μαυροβούνιον δὲν ἔχει ἐπομένως ἤδη ἀνάγκην διὰ τὰ πρὸς πόλεμον χρειώδη τῆς εἰσαγωγῆς ἐκ τῆς Δαλματίας (Καστελνόςβο, Καττάρου, Βουδοῦα), τῆς Τουρκικῆς Ἀλβανίας καὶ τῆς Ἐρζεργοβίνης, ὡς πρότερον.

Τὸ πυροβολικὸν συνέκειτο πρὶν ἐκ μερικῶν πεπαλαιωμένων καὶ ἀπὸ τῶν Τούρκων κυριευμένων (εἰς προηγουμένους πολέμους) πυροβόλων· τὴν σήμερον περιλαμβάνει 7 κανονιστοχίας (2—4 πυροβόλων) ὀρεινοῦ πυροβολικοῦ βραδωτῶν τῶν 3 καὶ 4 λιτρῶν.

Οἱ ἀποτελοῦντες τὴν πανστρατιὰν φέρουσι τὸ ἐθνικὸν ἔνδυμα, ἧτοι τὸ ἀνατολικὸν μὲ ἀλβανικὴν κοπὴν. Τὸ εἰς σχῆμα φεσίου κάλυμμα τῆς κεφαλῆς δὲν ἔχει φοῦνταν, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ περιβάλλεται μὲ μαῦρον μανδύλιον ἢ καὶ γοῦναν προβάτου.

Οἱ Μαυροβουνιώται εἶναι ἄνδρες ἰσχυροὶ, εὐκίνητοι, καρτερικοὶ, μὲ τὴν χρῆσιν τῶν ὄπλων ἀπὸ νεότητος ἐξωκειωμένοι· εἶναι ἐσκληρυσμένοι κατὰ τῶν ἐπιχειρῶν τοῦ κλίματος, εἰθισμένοι εἰς στερησεις, ἔχουσι πολλὰ ἀνατολικά προτερήματα. Ὁ μικρὸς πόλεμος καὶ ἡ διεσχορπισμένη μάχη τῶν ὀρέων εἶναι

ἡ εἰδικὴ καὶ φυσικὴ πολεμικὴ τέχνη τῶν Μαυροβουνίων (1), οἵτινες ἐν τῇ ὑπερασπίσει τῶν ὀρέων τῶν φροντίζουσι νὰ καθιερῶσιν ἀδιαβάτους τὰς λίαν δυσβάτους εἰτόδους τῶν κοιλάδων πρὸς τὸν εἰς τὰς στενάς ταύτας καὶ κρημνώδεις κοιλάδας φερόμενον ἐχθρὸν, ὃν ἀκαταπαύτως προσπαθοῦσι ταράσσοντες νὰ ἐνοχλῶσι καὶ ἐξαντλῶσι, μέχρις οὔ, εἰς εὐνοϊκὴν στιγμήν, ἐπιπέσωσι σωρηδὸν κατ' αὐτοῦ καὶ τὸν καταδαμάσωσι.

Εἰς τοὺς προηγουμένους πολέμους ἐγένοντο ὑπὸ τῶν Μαυροβουνιωτῶν μετ' ἐπιτυχίας νυκτεριναὶ ἐφορμήσεις, ἰδίως ὅμως προσβολαὶ κατὰ παραπομπῶν ζωοτροφιῶν καὶ πολεμοφοδίων τῶν πολεμιῶν.

Ἡ κοινωνία εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ Μαυροβουνίου ἐνεργεῖται, ὡς εἰς τὰς μεθορίους τουρκικὰς κοινότητας, μόνον διὰ κακῶν καὶ δυσκόλων συγκοινωνιῶν, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μόνον διὰ ἀργαπόρων πορειῶν. Ἐντεῦθεν μικρὰ ἀποσπάσματα στρατοῦ καὶ φάλαγγες προβλέψεως εἶναι ἐκεῖ ἀναγκαῖαι, ὅπως πορεύονται ἀδαιρέτως, αἵτινες ὅμως συνεπεία τούτου δυσκόλως κατὰ τῶν προσβολῶν ἀσφαλιζονται.

Ἡ πρόβλεψις ζωοτροφιῶν γίνεται αἰτία φυσικῶς ὡς ἐκ τῆς ὀλίγης καρποφορίας τοῦ ἐδάφους, καὶ συνεπεία τοῦ ἀβάτου αὐτοῦ, λίαν μεγάλων δυσχερειῶν. Ἐνεκεν τούτου

(1) Αἱ νεώτεροι εἰδήσεις ἀναφέρουσιν, ὅτι ὁ ἡγεμὸν εἰσάγει βωστικούς κανονισμοὺς καὶ ὅτι ἡ στρατιωτικὴ μόρφωσις τῶν νεωτέρων νέων τῆς πανστρατίας εἰς τὰς κυριωτέρας θέσεις τῆς χώρας, κυρίως βοηθητὰ Σέρβων ἀξιωματικῶν, μέλλει νὰ ἐνεργηθῇ· προσέτι ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι αἱ θέσεις διοικήσεως εἰς τὰς Ναχίας θὰ ἀνήκωσι μόνον εἰς πρόσωπα ἀρεστὰ, ἅτινα ὀριθμένην στρατιωτικὴν μόρφωσιν κατέχουσιν· ἀλλ' ὅμως οἱ νεωτερισμοὶ, συνεπεία τῆς ἐπικρατούσης προσκολλησεως εἰς τὰ παλαιὰ ἔθιμα, εἰς τὸ ὀπίσω μέιναν Μαυροβούνιον ὡς πρὸς τὴν μόρφωσιν, μόνον βραδείαν καὶ δύσκολον εἰτόδον εὐρίσκουσι.

μέχρι τοῦδε οὐδέποτε πλέον τῶν 6—7000 ἀνδρῶν τῆς πανστρατιάς, καὶ οὗτοι ἐπὶ λίαν μικρὸν χρονικὸν διάστημα, ἠνώθησαν εἰς τι τῆς χώρας σημεῖον πρὸς κοινὰς στρατιωτικὰς ἀσκήσεων ἐπιχειρήσεις. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ὑπάρχει οὐδὲν ἐκεῖ κατὰ τὸ πρῶτον προβλέψεως, δεῖ εἰς ἕκαστος Μαυροβουνιώτης νὰ φροντίζη διὰ τὴν ἀτομικὴν αὐτοῦ συντήρησιν ὁ ἴδιος, καὶ νὰ λάβῃ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ τὰ χρειώδη πρὸς ζωτροφίαν του, ἢ ν' ἀφήσῃ νὰ τὰ φέρωσιν οἱ οἰκεῖοι αὐτοῦ.

Ἡ πανστρατιά, ἔνεκεν τῆς τοπικῆς καταστάσεως, εἶναι εἰς πολλὰ καλὴν κατάστασιν νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ πατρῶου ὄρειου ἐδάφους μετ' ἐπιτυχίας καὶ κατ' ἐχθροῦ ἰσχυροτέρων στρατιωτικῶν δυνάμεων. Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν ἐξόδον αὐτῆς ἀπὸ τοῦ κράτους, δὲν δύναται ἢ νὰ περιορισθῇ εἰς ὑποστήριξιν ἐπαναστάσεως εἰς τὰς πλησιοχώρους ὄρεινὰς χώρας καὶ εἰς μικρὰς ἐκδρομὰς καὶ λεηλασίας.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΩΣΣΙΚΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ.

(ἐκ πηγῶν πρῶσσαικῶν)

Εἰς προγενέστερον ἡμῶν ἄρθρον ἐγράψαμεν ὀλίγα τινὰ, ἀντιλοῦντας ἀπὸ πρῶσσαικὰς πηγὰς, περὶ τῶν ἀσκήσεων τοῦ λόχου ἐν τῷ πρῶσσαικῷ στρατῷ καὶ περὶ τῶν ἐν πολέμῳ κινήσεων αὐτοῦ. Τὸ αὐτὸ ἐπιχειροῦμεν ἤδη ἐν ὀλίγοις περὶ τῶν ἀσκήσεων τοῦ τάγματος.

Πρώτιστον καθήκον τοῦ διοικητοῦ τοῦ τάγματος εἶναι νὰ γινώσκῃ, ὅτι τὸ τάγμα, ὅπερ εἶναι ἡ τακτικὴ μονὰς ἐπὶ τοῦ

πεδίου τῆς μάχης, δεῖ νὰ ἐκτελῇ ἀπάσας τὰς κινήσεις μετὰ τάξεως, ἀκριβείας καὶ ταχύτητος.

Αἱ πρόοδοι τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἡ παραδοχὴ τῶν ὀπισθογεμῶν τουφεκίων παράγουσι πῦρ ταχύτατον· ἀνάγκη λοιπὸν νὰ δύναται τὸ τάγμα νὰ παρουσιάζηται πρὸς τὸν ἐχθρὸν ἀνεπτυγμένον μὲν, εἰς μικρὰς δὲ φάλαγγας παρατεταγμένον, καὶ νὰ ἐλίσση ἐν τοιαύτῃ ἀνεπτυγμένῃ τάξει οὕτως, ὥστε ὁ τακτικὸς σύνδεσμος τῶν ὑποδιαιρέσεων τούτων νὰ διατηρῆται καὶ ἐν αὐτῇ τῇ συμπλοκῇ (1).

Πιθανὸν αἱ κινήσεις, περὶ ὧν γενήσεται λόγος, νὰ μὴ δύνανται ὅλαι νὰ τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν ἀπέναντι ἐχθροῦ. Τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον· ἀρκεῖ ὅτι ἡ ἐκτέλεσις αὐτῶν ἐν τοῖς γυμνασίοις χορηγῆι τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν εὐκίνησιν εἰς τὰ στρατεύματα, καθόσον προκύπτουσι ἐκ μεγάλης πείρας. Σκοπὸς κύριος αὐτῶν εἶναι ἡ ἔξις τοῦ τάγματος πρὸς ἀνάπτυξιν ταχέαν ἐπὶ τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἐτέρας τῶν πλευρῶν ἢ ἐπὶ τοῦ μετώπου. Ἡ πείρα ἀπέδειξεν, ὅτι ὁ ἐχθρὸς, ὡς ἂν δύναται, προσβάλλει τὴν πλευράν.

Πρὸς ἐπιτάχυνσιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐλιγμῶν αὐτοῦ, τὸ τάγμα, μέλλον νὰ βαδίσῃ πρὸς τινὰ διεύθυνσιν, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τελέσῃ προπαρασκευαστικὰς κινήσεις, ὡς εἴθισται, ἀλλὰ βαδίζει πάραυτα ἐπὶ παραγγέλματι, οἱ δὲ ἄνδρες φέρουσι τὸ ἔπλον ἐπ' ὤμου καθ' ὄλην τὴν κίνησιν.

Περὶ ἀναπτύξεων.

Αἱ ἀναπτύξεις τοῦ τάγματος στηρίζονται ἐπὶ ἀρχῶν, ἃς δίδομεν ἐν ὀλίγοις λέξεσιν.

(1) Ἡ ἀνεπτυγμένη τοιαύτη παράταξις τοῦ πρῶσσαικοῦ τάγματος ὁμοιάζει τὴν παράταξιν πολλῶν ταγμάτων μὲ διαλείμματα, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἐνταῦθα ὁ λόχος ἀντικαθιστᾷ τὸ ἐκεῖ τάγμα.

Τὸ τάγμα ἀναπτύσσεται πάντοτε καθέτως ἐπὶ τῆς διευθύνσεως ἣν ἀκολουθεῖ ὁ ἐχθρὸς.

Ἐάν τὸ τάγμα βαδίζῃ κατ' ἄλλην διεύθυνσιν, ἀντιμετωπίζει τὸν ἐχθρὸν εἰς τὸ παράγγελμα «ἄλτ.»

Ἡ ἀνάπτυξις τελεῖται πάντοτε κατὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ πρώτου ζυγοῦ τοῦ τάγματος.

Ἄν ὁ λόχος, ἐφ' ὃν δέον νὰ τελεσθῇ ἡ ἀνάπτυξις, δὲν ὀρίσθῃ ἐκ τῶν προτέρων, ἡ κίνησις τελεῖται εἰς τρόπον, ὥστε τὸ κέντρον τοῦ τάγματος νὰ ᾖναι τὸ κέντρον τῆς νέας διατάξεως.

Ἐάν πρέπη νὰ ὑπάρχῃ ἐφεδρεία, δέον νὰ ὀρίζηται ἐκ τῶν προτέρων. Τίθεται αὕτη ὀπισθεν τοῦ κέντρου τῆς παρατάξεως πρὸς μάχην, ἐκτὸς ἂν αἱ περιστάσεις ἀπαιτῶσιν ἄλλην αὐτῆς τοποθέτησιν.

Εἰς πᾶσαν ἀνεπτυγμένην διάταξιν ὁ ἀρχηγὸς ὀρίζει τὴν διάστασιν μεταξύ τῶν ὑποδιαίρεσεων τοῦ τάγματος.

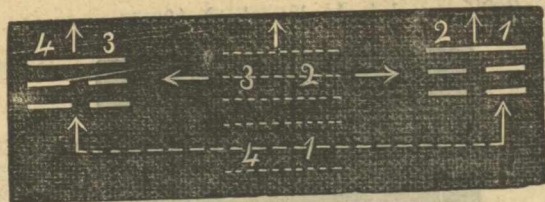
Ἡ διάστασις αὕτη γενικῶς ὑπολογίζεται τοιαύτη, ὥστε τὸ τάγμα ἀνεπτυγμένον νὰ καλύπτῃ τὸ μέτωπον δύο ἐν παρατάξει ταγμάτων (1).

Ἀνάπτυξις τοῦ τάγματος εἰς δύο φάλαγγας.

Εἰς τὸ ἐκτελεστικὸν παράγγελμα ὁ 1ος καὶ 2ος λόχος κινουῦσιν ἐπὶ δεξιὰ καὶ βαδίζουσιν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀρχαιο-

(1) Ὅπως ἐννοῆ ὁ ἀναγνώστης τὰς πρῶταικὰς διατάξεις, δέον νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ, ὅτι ἡ κοινὴ παράταξις εἶναι ἐκείνη, καθ' ἣν οἱ ζυγοὶ τοῦ τάγματος ἔχουσι τοὺς ἀνδρας τὸν ἕνα παρα τὸν ἄλλον. Ἀνεπτυγμένη κατὰ τὸ πρῶσικόν τάξις εἶναι ἐκείνη, καθ' ἣν τὸ ἐν παρατάξει τάγμα παρουσιάζει κατὰ τμήματα διαλείμματα ἰκανά.

τέρου τῶν λοχαγῶν (σχ. 1). Ἄμα ὁ 2ος λόχος φθάσῃ εἰς

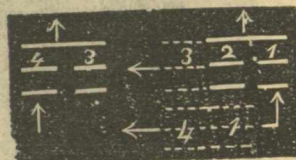
Σχῆμα 1.

τὴν ἀπόστασιν, τὴν ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τοῦ τάγματος ὀρισθεῖσαν, σματαῖ καὶ ζυγεῖται ἐπ' ἀριστερά.

Ὁ 1ος λόχος ἐξακολουθεῖ βαδίζων· φθάσας δὲ εἰς τὸ ὕψος τῆς δεξιᾶς πτέρυγος τοῦ 2ου λόχου, φέρεται πρὸς τὴν διεύθυνσιν, ἣν οὗτος ἔχει διὰ βαδίσματος ἐπὶ τὰ πρόσω, ἥτοι μετωπηδόν.

Ὁ 3ος καὶ 4ος λόχος τελοῦσι τὰς αὐτὰς κινήσεις, ἀλλ' ἀνιστρόφως.

Πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ τάγματος ἐπὶ τὴν δεξιὰν πτέρυγα ἀρκεῖ νὰ συμμορφωθῇ τις μετὰ τὸ δεῖγμα τοῦ 2ου σχήματος.

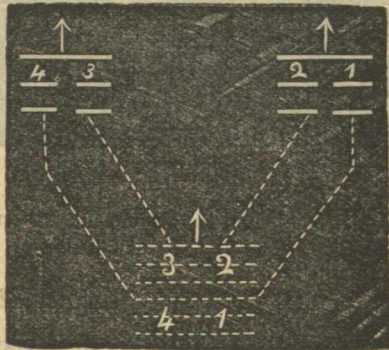
Σχῆμα 2.

Αἱ αὐταὶ κινήσεις δύνανται νὰ τελεσθῶσι τοῦ τάγματος βαδίζοντος.

Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν δύο ἡμιταγμάτων παραγγέλλουσιν «ἡμιδεξιὰ—ἡμιαριστερά», καὶ φέρουσι τοὺς λόχους των εἰς τὰς νέας αὐτῶν θέσεις, ἀκολουθοῦντες πλαγίαν διεύθυνσιν (σχῆμα 3).

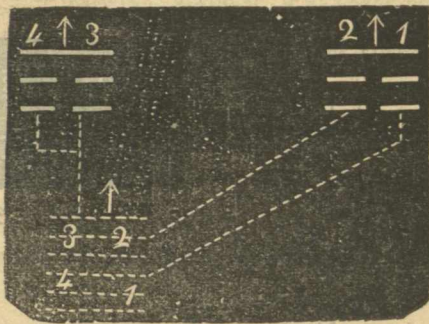
Ἄμα τὰ ἡμιτάγματα φθάσωσιν εἰς τὴν ἀπόστασιν, ἣν θέλουσιν, οἱ λόχοι 2ος καὶ 3ος βαδίζουσιν εὐθέως ἐμπρὸς, οἱ δὲ λόχοι τῶν πτερύγων (1ος καὶ 4ος) φέρονται ἐπὶ τὴν νέαν παράταξιν.

Ἡ μία πτέρυξ τοῦ τάγματος δυνατὸν νὰ ὀρισθῇ νὰ ἐξακο-
λουθήσῃ βαδίζουσα ἐπὶ τὴν ἀρχικὴν διεύθυνσιν.

Σχῆμα 3.

Τότε τὸ ἕτερον ἡμίταγμα ἄγεται εἰς τὴν νέαν αὐτοῦ θέσιν
διὰ λοξῆς κινήσεως (σχ. 4).

Σχῆμα 4.

Ἡ κίνησις δύναται ἐπίσης νὰ τελεσθῇ τοῦ τάγματος βα-
δίζοντος κατὰ παραγωγὴν.

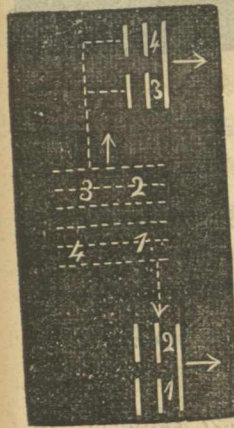
Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ ἐν τῶν ἡμιταγμάτων σταματᾷ,
μέχρις οὗ λάβῃ τὴν ἀπόστασιν αὐτοῦ.

Πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ τάγματος ἐπὶ μιᾶς τῶν πλευρῶν δ
διοικητῆς τοῦ τάγματος δίδει μετὰ τὸ προετοιμαστικὸν πα-
ράγγελμα «τάγμα ἐπὶ δεξιὰ ἐπ' ἀριστερά».

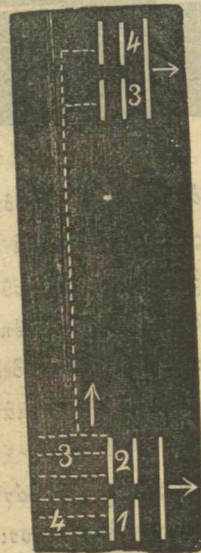
Εἰς τὸ παράγγελμα τοῦτο τὸ δεξιὸν ἡμίταγμα στρέφει ἐπὶ
δεξιὰ, τὸ δὲ ἀριστερὸν ἡμίταγμα, ἐπ' ἀριστερά, προκειμένης
ἀναπτύξεως ἐπὶ τὴν δεξιὰν πλευράν.

Ἀντίστροφοι κινήσεις λαμβάνουσι χώραν εἰς ἀνάπτυξιν ἐπὶ
τὴν ἀριστερὰν πλευράν.

Τὸ λοιπὸν τῶν κινήσεων τελεῖται κατὰ τὸ δείγμα τῶν σχη-
μάτων 5 καὶ 6.

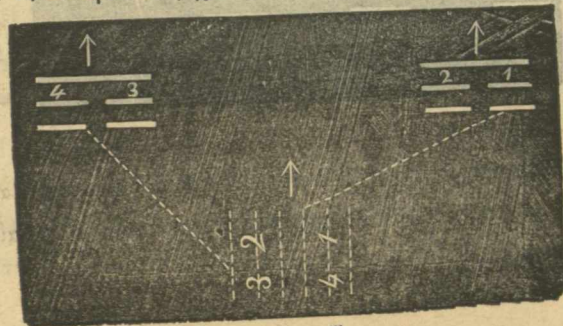

Σχῆμα 5.

Σχῆμα 6.

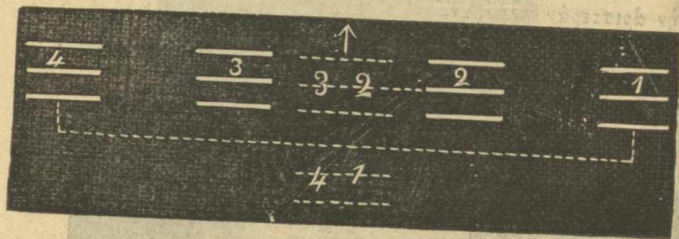
Ἐὰν τὸ τάγμα βαδίξῃ διὰ τῆς πλευρᾶς, καθ' ἣν θέλομεν
τὴν ἀνάπτυξιν, τὰ δύο ἡμιτάγματα τελοῦσι τὴν κίνησιν αὐτῶν
κατὰ τὴν διαγώνιον (σχ. 7).

Σχῆμα 7.

Ἀνάπτυξις τοῦ τάγματος ἐπὶ 4 φαλάγγων.

Αἱ ἀναπτύξεις τοῦ τάγματος ἐπὶ 4 φαλάγγων τελοῦνται κατὰ τὰς αὐτὰς ἀρχάς. Ἐκαστος λοχαγὸς ὀδηγεῖ τὸν λόχον του εἰς τὴν θέσιν, ἣν ὀφείλει νὰ καταλάβῃ (σχ. 8).

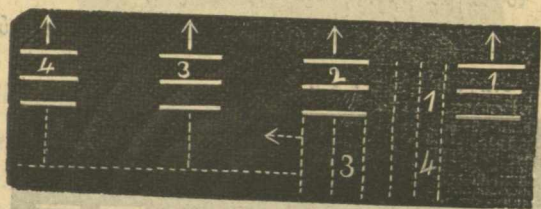

Σχῆμα 8.

Τὰς αὐτὰς ἀρχάς ὀφείλει τις νὰ θέσῃ ἐν ἐνεργείᾳ, προκειμένης ἀναπτύξεως ἐπὶ λόχου πτέρυγος ἢ λόχου κεντρικοῦ.

Πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ τάγματος ἐπὶ μιᾶς τῶν πλευρῶν καὶ ἐπὶ λόχου κεντρικοῦ, ἐπὶ τοῦ 2ου λόχου ἐπὶ παραδείγματι, τὸ τάγμα κλίνει ἐπὶ τὰ δεξιὰ (προκειμένης ἀναπτύξεως ἐπὶ τὴν δεξιάν πλευράν), κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν τὴν ἀνωθι ἐκθεθεῖσαν.

Ὁ 2ος λόχος ἀλλάσσει πάραυτα μέτωπον ἐπὶ δεξιὰ. Οἱ λοιποὶ λόχοι λαμβάνουσι τὴν φυσικὴν αὐτῶν θέσιν παρατάξεως (σχ. 9).

Σχῆμα 9.

Ἡ αὐτὴ κίνησις δύναται νὰ τελεσθῇ τοῦ τάγματος βαδίζοντος. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ οἱ λόχοι ἄγονται δρομαίως εἰς τὰς σχετικὰς αὐτῶν θέσεις.

Ἐπειδὴ ἐν ταῖς μάχαις αἱ ἐχθρικαὶ προσβολαὶ κατὰ τῶν πλευρῶν εἶναι ἐν μεγίστῃ χρήσει, ἀνάγκη μεγίστης ἀσκήσεως τοῦ στρατιώτου εἰς τέλεσιν τῶν κινήσεων, περὶ ὧν εἴρηται, μετὰ τάξεως, ἀκριβείας καὶ ταχύτητος. Πρὸς ἀπόλαυσιν ἐπιθυμητῆς ταχύτητος δεόν ν' ἀποφεύγῃ τις τὸ ν' ἀλλάσῃ τὸ τάγμα κατὰ πρῶτον διεύθυνσιν, καθόσον ἡ κίνησις αὕτη ἐπισύρει ἀπώλειαν πολλοῦ χρόνου· συμφέρει δ' ἐπομένως ἡ τέλεσις τοῦ πράγματος ὡς ἐδείξαμεν.

Τὰς αὐτὰς ἀρχάς δυνάμεθα νὰ θέσωμεν εἰς ἐνεργείαν καὶ ὅτε ἡ νέα διεύθυνσις σχηματίζει γωνίαν τινα μετὰ τῆς παλαιᾶς.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ διοικητὴς τοῦ τάγματος δεόν νὰ φροντίσῃ, ὅπως παραυτίκα ζυγίσῃ εἰς τὴν νέαν διεύθυνσιν τὸν λόχον, ὅστις προώρισται νὰ μείνῃ εἰς τὴν θέσιν του.

Δεόν νὰ μὴ λησμονῶμεν ὅτι τάγμα φέρον τὴν ἐμπόλεμον αὐτοῦ δύναμιν, προσβαλλόμενον κατὰ πλευράν, ἐνῶ ἀλλάσσει διεύθυνσιν, εὐρίσκεται εἰς θέσιν δυσκολωτάτην. Καὶ αὐτὰ τῆς ὥρας τὰ λεπτὰ εἶναι πολύτιμα, οὐδὲ δύναται ν' ἀντιτάξῃ ὅσον τάχιον ἀρκούσας δυνάμεις κατὰ τῶν ἐχθρικῶν προσβολῶν.

Διὸ θέλομεν καταδείξει ἅπαντα τὰ πλεονεκτήματα τῆς προτεινομένης πρὸς ἀνάπτυξιν μεθόδου, στηριζόμενοι ἐπὶ παραδείγματός.

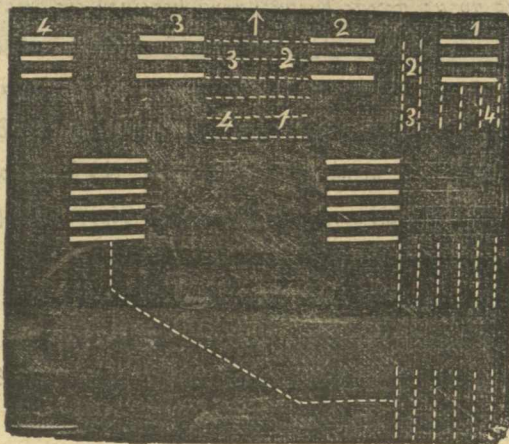
Ἵποθετήσω ὅτι σύνταγμα τι διατελεῖ εἰς παρατάξιν κατὰ τάγματα εἰς ἀπόστασιν ἀναπτύξεως, καὶ ὅτι ὁ ἐχθρὸς προσβάλλει τὴν δεξιάν πλευράν τῆς παρατάξεως.

Πρὸς ἀπώθησιν τῆς προσβολῆς ὁ διοικητὴς τοῦ συντάγματος παραγγέλλει εἰς τὸ 1ον τάγμα νὰ ἀναπτυχθῇ κατὰ φάλαγγας λόχων, εἰς δὲ τὰ δύο ἕτερα τάγματα νὰ συγκροτήσωσι τὴν δευτέραν γραμμὴν τῆς πρὸς μάχην τάξεως.

Καί περ τῶν κανονισμῶν παραγγελλόντων τὴν τέλεσιν τῶν κινήσεων τούτων διὰ τῆς συντομωτέρας ὁδοῦ, ἀπόλλυται πο-

λὺς χρόνος, ἐὰν κατὰ πρῶτον τελεσθῇ ἀλλαγὴ διευθύνσεως, ὅπως ἐπέλθῃ ἡ ἀνάπτυξις κατόπιν, ἐνῶ δὲν ἔχει οὕτω καθ'ὸν δεικνύομεν τρόπον.

Κατὰ τοὺς παλαιότερους κανονισμοὺς τὸ τάγμα τὸ ὠρισμένον νὰ ἀποτελέσῃ τὴν πρώτην γραμμὴν, ἀφοῦ ἐτελεί ἀλλαγὴν διευθύνσεως, ὄφειλε νὰ δδηγηθῇ εἰς τὸ κέντρον τῆς νέας διατάξεως. Ἐκεῖ ἀφίχθέντος τοῦ τάγματος, ἐτελείτο ἡ ἀνάπτυξις τῶν κατὰ λόχους φαλάγγων (σχ. 10).

Σχῆμα 10.

Εὐκόλως λοιπὸν παρατηρεῖ τις, ὅτι, ἀναπτυσσομένου τοῦ 1ου τάγματος ἐπὶ δεξιᾷ, κερδαίνεται πολὺς χρόνος, καὶ ὅτι ἐπὶ πλέον ἡ κίνησις δύναται ταχέως νὰ καλυφθῇ διὰ τῶν ἀκροβολιστῶν.

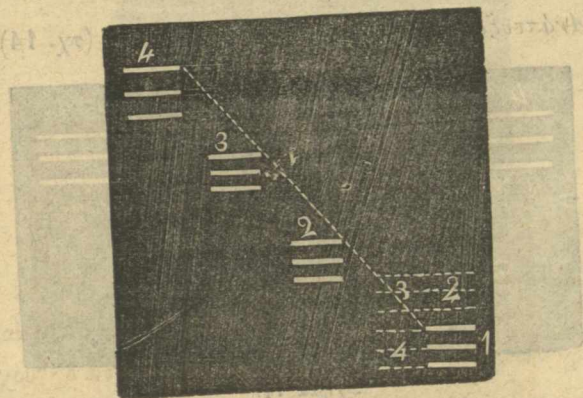
Ἀνάπτυξις τοῦ τάγματος εἰς κλιμάκια.

Ἡ εἰς κλιμάκια διάταξις εἶναι λίαν ἐπωφελὴς εἰς τὴν μάχην. Τὰ πλεονεκτήματα ταύτης εἶναι γνωστότατα· διὸ οὐδὲν λέγομεν ἐνταῦθα.

Δύναται νὰ τὴν μεταχειρισθῇ τις πρὸς κάλυψιν τῶν πλευρῶν διατάξεως ἐπὶ δύο γραμμῶν.

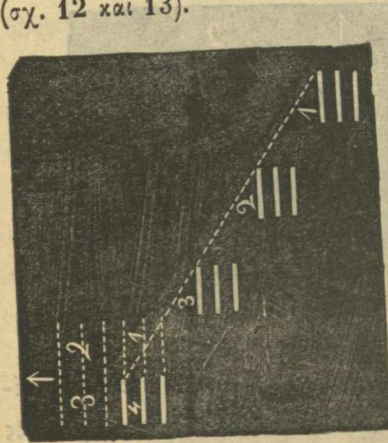
Εἰς τὴν διάταξιν ταύτην ἕκαστος λόχος θέλει καθέξει τὸ ἄκρον τῆς διαγωνίου τετραγώνου πλευρᾶς 60 βημάτων.

Πρὸς μὸρφωσιν τῶν κλιμακίων ἐπὶ τοῦ 1ου λόχου παραγγέλλεται εἰς τοὺς λόχους 2ον, 3ον καὶ 4ον λοξὸν βᾶδισμα μέχρι τῆς θέσεως, ἣν πρόκειται νὰ καθέξωσιν. Ἐκεῖ φθάσαντες λαμβάνουσι τὴν μετωπιαίαν αὐτῶν θέσιν (σχ. 11).

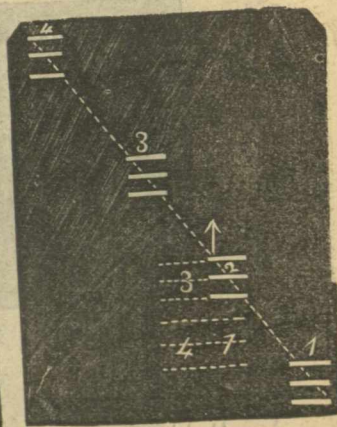

Σχῆμα 11.

Ἡ αὐτὴ κίνησις δύναται νὰ τελεσθῇ μετὰ τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν ὀπισθεν ἐπὶ τοῦ 4ου λόχου ἢ ἐπὶ ἐτέρου κεντρικοῦ (σχ. 12 καὶ 13).

Σχῆμα 12.

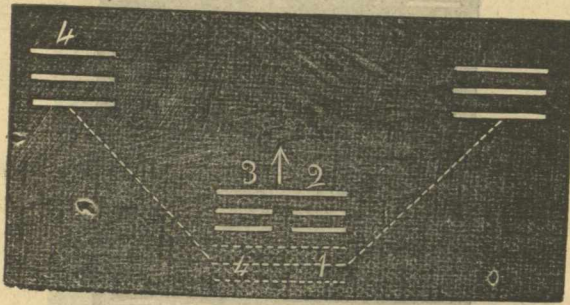

Σχῆμα 13.

Ἀνάπτυξις τοῦ τάγματος ἐπὶ δύο ἢ ἐπὶ τριῶν γραμμῶν.
Αἱ κατὰ λόγους φαλαγγες δύνανται ἐπίσης νὰ χρησιμεύ-
σωσι πρὸς σχηματισμὸν δύο ἢ καὶ τριῶν γραμμῶν, καθόσον
αἱ ἀνάγκαι τοῦ πολέμου ἀπαιτοῦσι τὴν μίαν ἢ τὴν ἑτέραν τῶν
διατάξεων τούτων.

Δίδομεν ὡς παράδειγμα σχηματισμούς τινας.

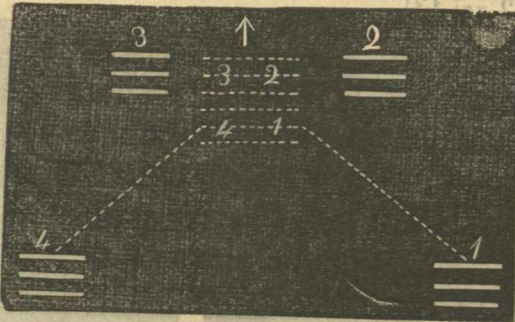
Ἀνάπτυξις τοῦ τάγματος ἐπὶ δύο γραμμῶν (σχ. 14).

Σχῆμα 14.

Ἡ αὐτὴ κίνησις δύναται νὰ τελεσθῇ τιθεμένων τοῦ 2ου
καὶ 3ου λόχου εἰς δευτέραν γραμμὴν.

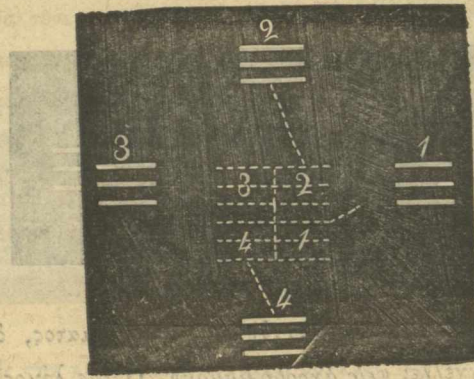
Εἰς τὸ 15. σχῆμα οἱ κεντρικοὶ λόχοι ἀποτελοῦσι τὴν πρώ-

Σχῆμα 15.

την γραμμὴν. Οἱ λόχοι τῶν πτερύγων εὐρίσκονται εἰς δευτέ-
ραν γραμμὴν καὶ κατὰ κλιμάκια ὀπισθεν τῶν πτερύγων τῆς
πρώτης γραμμῆς.

Διάταξις τοῦ τάγματος εἰς τρεῖς γραμμὰς (σχ. 16).

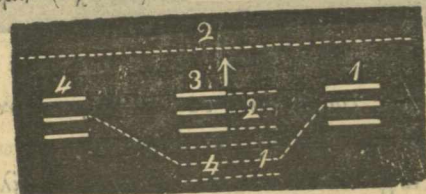
Σχῆμα 16.

Πρὸς διάταξιν τοῦ τάγματος ἐπὶ τριῶν γραμμῶν ἀγεται
ὁ 2ος λόχος ἐπὶ τὰ πρόσω, εἰς πρώτην γραμμὴν. Ὁ 1ος
καὶ ὁ 3ος λόχος διατίθενται κλιμακῶδ' ὀπισθεν τοῦ 2ου λό-
χου· ὁ 4ος λόχος τίθεται ὡς ἐφεδρεία εἰς τρίτην γραμμὴν.

Ταυτῆστρος χρήσις τῶν ἀκροβολιστῶν καὶ τῶν ἀνε-
πτυγμένων κατὰ λόγους φαλάγγων.

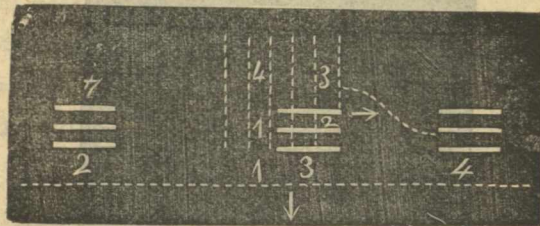
Τοῦ τάγματος καλῶς ἀσκηθέντος, ὁ διοικητὴς αὐτοῦ δύ-
ναται νὰ συνδυάσῃ τὰς περὶ ᾧ εἴρηται ἀκρίτως μετὰ τῆς
ὕπηρεσίας τῶν ἀκροβολιστῶν, καὶ δώσῃ εἰς τοὺς στρα-
τιώτας ἰδέαν τῶν ἀπέναντι πραγματικοῦ ἐχθροῦ κινήσεων,
καὶ διδάξῃ οὕτω τὸν τρόπον τοῦ καλύπτειν τοὺς ἐλιγμούς διὰ
καλύπτρας ἀκροβολιστῶν.

Λόχος πλήρης δύναται νὰ ἀναπτυχθῇ εἰς ἀκροβολισμὸν
εἰς πρώτην γραμμὴν, οἱ τρεῖς δ' ἕτεροι συγκροτοῦσι τὴν δευ-
τέραν γραμμὴν (σχ. 17).

Σχῆμα 17.

Ἡ αὐτὴ κίνησις δύναται νὰ τελεσθῇ πρὸς ἀπόκρουσιν πλευρικής προσβολῆς (σχ. 18).

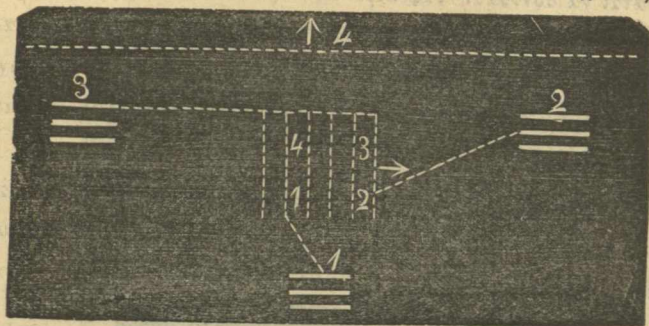

Σχῆμα 18.

Ἄμα ὁ 1ος λόχος ἀποσπασθῆ ἀπὸ τοῦ τάγματος, ὁ λοχαγὸς παραγγέλλει «εἰς ἀκροβολισμόν». Ὁ 2ος λόχος ἄγεται πρὸς τὸ δεξιὸν τῆς δευτέρας γραμμῆς, ὁ 3ος καταλαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ δευτέρου, τέλος ὁ 4ος λόχος ἀναλαμβάνει τὸ βῆδισμα πρὸς τὸ ἀριστερὸν τῆς δευτέρας γραμμῆς, ὅτε ἡ διάστασις τῶ εἶναι ἐλευθέρα.

Ἡ κίνησις τελεῖται ἀναλόγως προκειμένου περὶ τῆς ἀριστερῆς πλευρᾶς.

Ἄντι τοῦ διατηρῆσαι τρεῖς λόχους εἰς δευτέραν γραμμὴν, δύναται τις νὰ θέσῃ ἓνα τούτων εἰς τρίτην γραμμὴν (σχ. 19).

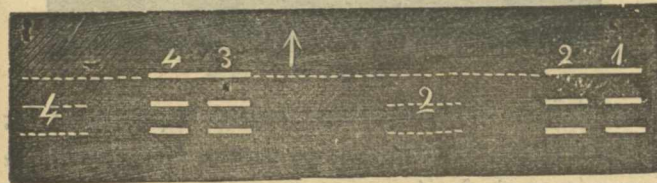

Σχῆμα 19.

Ἐλάττωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φαλάγγων ἀνεπτυγμένης διατάξεως.

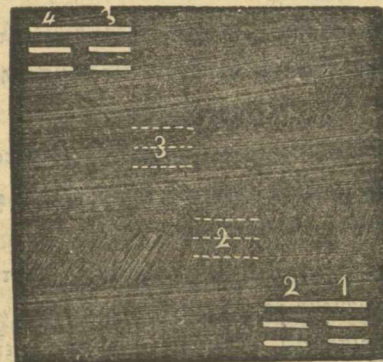
Ἐνῶ τὸ τάγμα διατελεῖ ἀνεπτυγμένον κατὰ φαλάγγας λό-

χων, δύναται νὰ σχηματίσῃ τις τὰς φαλάγγας ἄλλεστρόπως, ἥτοι νὰ συνενώσῃ αὐτὰς εἴτε ἐπὶ τῶν ἀρτίων λόχων, εἴτε ἐπὶ τῶν περιττῶν, εἴτε ἐπὶ τῶν εἰς τὰς πλευρὰς ἢ τὰ κέντρα εὐρισκομένων (σχ. 20).

Σχῆμα 20.

Εἰς τὴν κλιμακωτὴν διάταξιν δύναται τις, ἄνευ βλάβης, νὰ ἐνισχύσῃ τοὺς κατὰ τὰς πτέρυγας λόχους διὰ τῶν λόχων τοῦ κέντρου, καθόσον ἡ διάστασις μεταξὺ τῶν οὕτω νέων κλιμακίων ἐπιτρέπει πάντοτε τὴν τῶν πυρῶν διασταύρωσιν (σχ. 21).

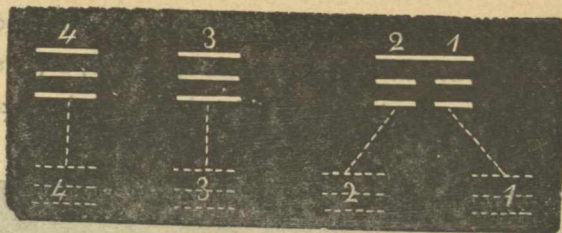

Σχῆμα 21.

Τιθέμενός τις εἰς χρῆσιν τὴν ἀρχὴν τοῦ διπλασιασμοῦ τῆς φαλάγγος, εὐρίσκει καὶ ἄλλους συνδυασμοὺς, οἵτινες δύνανται νὰ τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν κατὰ τὰς περιστάσεις.

Ἐνῶ τὸ τάγμα βαδίζει, ὁ διπλασιασμὸς τῶν φαλάγγων ἐνεργεῖται δρομαίως κατὰ τὴν διαγώνιον ὑπὸ τῶν λόχων τῶν εὐρισκομένων ὀπισθεν τοῦ σημείου τῆς συνάξεως (σχ. 22).

Ἐπίσης πραγματοποιεῖται ἡ κατὰ κλιμάκια διάταξις, ἐνῶ τὸ

Σχῆμα 22.

τάγμα βαδίζει. Οὕτω, εἰς τὸ προηγούμενον παράδειγμα ὁ 1ος καὶ ὁ 2ος λόχος, λαμβάνοντες παράπλευρον, θέσιν δύναται νὰ σχηματίσωσι τὴν δευτέραν γραμμὴν τῆς διατάξεως ταύτης.

Περὶ συνάξεως.

Τὸ τάγμα συνάγεται ἐπὶ λόχου αἰουδήποτε ἐκ προοιμίων ὀρισμένου. Ἡ κίνησις αὕτη ἐνεργεῖται εὐκόλως. Ἄμα τὸ τάγμα ἐνωθῆ, ὀφείλει νὰ ᾖναι ἔτοιμον, ὅπως προσβάλη τὸν ἐχθρὸν ἢ ἀντιστῆ αὐτῷ.

Εἶναι λοιπὸν ὠφελιμώτατον τὸ συνειθίζειν τοὺς στρατιώτας εἰς τὸ νὰ συνάγονται ταχύτατα εἰς συμπετηγμένην τάξιν.

Παρατηρήσεις.

Ἐὰν τὸ τάγμα εὐρίσκηται τυχαίως εἰς μέτωπον διὰ τοῦ δευτέρου ζυγοῦ, ἢ ἀνάπτυξις τῶν κατὰ λόχους φαλάγγων τελεῖται κατὰ τὰς ἄνωθι ἐκτεθείσας ἀρχάς.

Ἐὰν ὅμως ἔχωμεν ἀρκοῦν χρονικὸν διάστημα πρὸ τῆς συμπλοκῆς, δυνάμεθα νὰ παραγγείλωμεν χώριον ἐλιγμόν. Ἐν ἐναντία δὲ περιπτώσει οἱ λόχοι μένουσιν ὡς εἶχον διὰ τοῦ δευτέρου ζυγοῦ, ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν ἀποστέλλονται εἰς ἀκροβολισμόν, ὁ πρῶτος ζυγὸς βαδίζει ἐμπρός.

Εἰς τοὺς ἐλιγμοὺς δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ προσέχη τις εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦ λόχου πρὸς χρῆσιν αὐτοῦ κατὰ τὸ ἔδαφος καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις.

Εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις δύναται τις νὰ ἀποτελέσῃ φαλάγγας ἐνῶντων παραπλεύρως πλείονας λόχους τῶν συνήθων τοῦ τάγματος.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΤΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚῃ.

Ἐκ τοῦ Α. Κεφαλαίου τῆς συγγραφῆς τοῦ πρίγγιπτος
Ζοανβίλ, τῆς ἐπιγραφομένης

«Τέσσαρες μῆνες ἐν τῷ στρατῷ τοῦ Ποτομάκ.»

(ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

Κατὰ τὴν εἰς Ἀμερικὴν ἀφίξίν μου τὸ παραπέτασμα εἶχεν ἤδη καταπέσει κατὰ τὴν πρώτην πρᾶξιν τῆς πρὸς χωρισμὸν ἀποστασίας. Ἡ προσβολὴ τοῦ φρουρίου Σάμπερ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Σάρλεστον (Charleston) ὑπῆρξεν ὁ πρόλογος· ἔπειτα ἐπῆλθεν ἡ καταστροφὴ τοῦ Bullis-Ran, (Μπαύλλη-Ράν). Ὁ στρατὸς τῶν Νοτίων ἐστρατοπέδευεν ἀπέναντι τῆς Οὐασικτῶνος (Washington). Σπουδὴ κατεβάλλετο πρὸς ἔργον ἐργων ὑπερασπίσεως περὶ τὴν πρωτεύουσαν ταύτην. Τὸ τηλεβόλον ἐθρόντα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς τὰς ἐμπροσθοφυλακάς, ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῶν συγκινήσεων τούτων ἐγεννᾶτο ὁ στρατὸς τοῦ Ποτομάκ (Potomac).

Ἐως τότε, κατελιγμένη ὑπὸ τῶν συμβάντων ἡ ἐνωτικὴ κυβέρνησις, μόλις ἠδυνήθη νὰ λάβῃ ἐν σπουδῇ πρόσκαιρα μέτρα, ἐπαυξάνοντα τὸν κίνδυνον ἀντὶ νὰ ἀποτρέψωσιν αὐτόν. Τὸ πᾶν κατὰ τὴν ἐναρξίν τῆς ἀποστασίας ἦτο ὑπὲρ τῶν ἀποστατῶν. Οὗτοι ἦσαν ἔτοιμοι πρὸς πάλιν ἐνοπλον, ἐν ᾧ οἱ Βόρειοι δὲν ἦσαν. Τῷντι ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἠτοιμάζετο τὸ ἔργον τοῦ χωρισμοῦ. Ἐπὶ προφάσει ὀργανισμοῦ στρατιωτικοῦ πρὸς καταστολὴν διεγέρσεων τῶν δαύλων τὰ Νότια κράτη ἀπέκτησαν μόνιμον ἐθναφυλακὴν ἐτοιμοπόλεμον εἰς πρῶτον σύνθημα. Σχολεῖα εἰδικὰ ἐγκατεστάθησαν, ἔνθα οἱ υἱοὶ τῶν κατεχόντων

δούλους ἐνεστερνίζοντο τὰς καλὰς ἢ κακὰς ιδιότητας, αἵτινες παράγουσι γενεὰν στρατιωτῶν. Ὁ ἄνθρωπος τοῦ Βορρᾶ ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι, ἐπαναπαυόμενος μετ' ἐμπιστοσύνης εἰς τὴν κανονικὴν πορείαν τοῦ συντάγματος, ἔμεινεν ὀπισθεν τῆς τοῦ καταστήματος αὐτοῦ τραπέζης ἀπλῶς περὶ τῶν ἰδιαιτέρων αὐτοῦ συμφερόντων ἀσχολούμενος. Ὁ ἐθνικὸς στρατὸς τῶν Ἠνωμένων ἐπικρατειῶν ἀνῆκε σχεδὸν ὀλόκληρος εἰς τοὺς Νοτίους. Ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἡ ἐξουσία ἦτο εἰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ δὲν ἐπαύσαντο πληροῦντες ὑπὸ ὀργάνων αὐτῶν ὅλας τὰς διαχειριστικὰς θέσεις, πρὸ πάντων τὴν στρατιωτικὴν σχολὴν, καὶ ἐπομένως τὸν στρατόν. Διατελῶν ἐπὶ πολὺν χρόνον ὑπουργὸς τοῦ πολέμου ὁ κύριος Τεφφέρσον Δάβις (Tefferson Davis), εἰργάσθη μᾶλλον παντὸς ἄλλου ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ. Αἱ διαθέσεις τῶν Βορρείων ἀφ' ἐτέρου τῷ καθίστων εὐκόλον τὴν ἐπιχείρησιν. Μεταξὺ τῶν λαῶν τῶν ἐργατικῶν, καὶ αἰείποτε ἐν μέρει καθαριστῶν, τῆς νέας Ἀγγλίας τὸ στρατιωτικὸν στάδιον ἐθεωρεῖτο στάδιον τῶν ἀέργων. Τὸ σχολεῖον Οὐέστ-Ποάντ (West-Point) ἀπελάμβανε παρ' αὐτοῖς μετρίαν ἀξίαν, αἱ δὲ οἰκογένειαι ἀπεμάχρυνον αὐτοῦ τὰ τέκνα των. Τέλος, αὐτὴν τὴν προτεραίαν τῆς κρίσεως, ἦν ἐγέννα ἡ ἐκλογή τοῦ κυρίου Λίγκολν (Lincoln), ὁ ὑπουργὸς τοῦ πολέμου τοῦ Μπούχαναν (Buchanan) κύριος Φλόυδ (Floyd), ἤδη εἰς τῶν στρατηγῶν τοῦ χωρισμοῦ, ἔσχε τὴν φροντίδα νὰ διευθύνῃ πρὸς Νότον τὸ περιεχόμενον ὅλων τῶν ἐνωτικῶν ὀπλοστασίων, καὶ ν' ἀποστείλῃ ὀλόκληρον τὸν τακτικὸν στρατόν εἰς Τεξὰς (Texas), τιθέμενος μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς Οὐασιγκιτῶν ὡς φραγμὸν τὰ κράτη τὰ διατηροῦντα τοὺς δούλους, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ καταστῆσαι ἀνίσχυρον τὸ αἶσθημα τοῦ καθήκοντος, ὅπερ ἠδύνατο νὰ ὀδηγήσῃ τοὺς στρατιώτας εἰς τὸ νὰ ἀκολουθήσωσι τὸν λίαν μικρὸν ἀριθμὸν

ἀξιωματικῶν, οἵτινες ἔμειναν πιστοὶ εἰς τὰς σημαίας αὐτῶν. Οὕτως οὐδὲν ἔλλειπεν εἰς τὰς ὑπὸ τῶν Ἀθηνωτικῶν ληφθείσας προφυλάξεις. Τὸ αὐτὸ διεπράξαντο καὶ εἰς τὸν στόλον. Οὗτος ἦτο διεσπαρμένος εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆινοῦ σφαίρας.

Ὁ Βορρᾶς ἐν τούτοις οὐδὲν ἔπραττε· καὶ ὅμως δὲν ἐστὲρεῖτο προσιδοποιήσεων. Ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἐκηρύσσετο φανερὰ ὁ χωρισμός. Βιβλίον τι περιεργον (le Partisan leader), δημοσιευθὲν πρὸ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν, πιστοποιεῖ τὰ περὶ τούτου. Ἐν εἶδει μυθιστορήματος εἶναι περιγραφὴ ἀληθῶς προφητικὴ τοῦ πολέμου, ὅστις ἐρμῶνει τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν Βιργινίαν, ἐκπεπρατμένη διὰ χρωμάτων καταλλήλων πρὸς ἐξήγησιν τῆς ζήσεως, μεθ' ἧς ἡ φαντασία τῶν κρεόλων κυριῶν ἀπεδέξατο τὴν ἰδέαν τοῦ χωρισμοῦ· ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ Βορρᾶ ἐπιστεύετο, ὡς συμβαίνει καὶ εἰς πλείστους ἄλλους τόπους, ὅτι τὸ πᾶν ἐμελλε νὰ συμβιβασθῇ. Ἐνόμιζον ἑαυτοὺς ἰσχυροτέρους, καὶ ἐπομένως ἐθεώρουν ἀνωφελὲς νὰ ἐνοχληθῶσιν ἐκ προσιμίων. Πάντοτε ἡ παλαιὰ ἱστορία τοῦ λαγοῦ καὶ τῆς χελώνης. Τέλος ὑπελόγιζον ἐν ἀνάγκῃ ἐπὶ ἐκείνων τῶν ἐκατοντάδων χιλιάδων ἐθελοντῶν, τῶν ἀναγραφομένων ἐπὶ ὅλων τῶν ἡμερολογίων ὡς παραστανουσῶν τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν τοῦ τόπου, τὴν ὁποίαν ἡ ἀπειρία τοῦ λαοῦ ἐθεώρει ἀκαταμάχητον· ἀλλὰ ταχέως διελύθη ἡ ἀπάτη αὐτῶν. Οἱ Νότιοι χάνουσι τὴν ἐκλογήν τοῦ προέδρου, ἀλλ' ἔχουσι ἀκόμη τὴν πλειονοψηφίαν ἐν τῇ Γερουσίᾳ. Δὲν φεύγει ἀπ' αὐτῶν ἡ ἐξουσία, ἀλλ' ὅμως πληγόνεται ἡ ὑπερηφάνεια αὐτῶν. Οἱ διεγέρται καὶ οἱ φιλόδοξοι χρωῶνται τὴν πληγὴν ταύτην ὡς μέσον ἐπιτυχίας καὶ ὑψοῦσι τὴν σημαίαν τῆς στάσεως. Ἡ Ἐνωτικὴ ἐξουσία, διαρκῶς ἀκίνητος, ἀφίνει καὶ παρέρχεται ταυτοχρόνως ἡ περίοδος τῆς αἵρετοκρισίας, τῆς συνδιαλ-

λαγῆς καὶ τῆς ἀμέσου καὶ ἐνεργητικῆς καταστολῆς. Ἐξοπλί-
ζονται ἐκατέρωθεν διὰ πάλιν ἀναπόφρευκτον ἄλλ' ὁ Νότος
ἔχει τοὺς πολεμιστὰς, ἔχει τὰ ὄπλα, ἔχει τὸν ὄργανισμόν,
ἔχει τὴν θέλησιν καὶ τὸ πάθος. Ὁ Βορρᾶς εἶναι ἀνίσχυρος
πρὸς τροφοδοσίαν τοῦ φρουρίου Σάμτερ (Samter), καὶ οἱ ἐθε-
λονταὶ αὐτοῦ, ἐξοπλισθέντες διὰ τρεῖς μῆνας, ὡς ἐὰν ἡ ἐκ-
στρατεία δὲν ἔμελλε νὰ διαρκέτῃ περισσότερο, ἠτιῶνται εἰς
Μπούλς-Ρὰν (Bulls Ran), οὐχὶ δι' ἔλλειψιν γενναιότητος,
διότι τὰ παραδείγματα τῆς ἀτομικῆς γενναιότητος εἶναι πο-
λυάριθμα, οὐχὶ ἀπὸ τὸ λάθος τοῦ στρατηγοῦ Μὰκ-Δοῦελ
(Mac-Donel), ὅστις ἐδοιοῖκε αὐτοὺς καὶ οὐτινος τὸ σχέδιον
ἤξιζε τὴν ἐπιτυχίαν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἔλλειψιν ὄργανισμοῦ καὶ
καὶ πειθαρχίας.

Μετὰ τὸ Μπούλς-Ρὰν (Bulls-Ran) δὲν ἔμενε πλέον τό-
πος εἰς τὴν ἀπάτην. Ἐμπρὸς παρίστατο μέγας πόλεμος πλή-
ρης ὑπερφημίας, ἐνθαρρυνόμενος παρ' ὄλων ἐκείνων, οἵτινες
διὰ οἰανδῆποτε αἰτίαν ἤθελον τὸ κακὸν τῶν Ἠνωμένων Πο-
λιτειῶν ὁ Νότος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἔνωσιν,
εἰμὴ μετὰ καταστροφᾶς, ὡς τοῦτο ἔχτοτε ἦτο καταφανές. Αἱ
ἐλπίδες τῶν φιλοδόξων, οἵτινες διεύθυνον τὰς ὑποθέσεις αὐ-
τοῦ, ὑπερπενηθήσαν· ἐκράτουν ἤδη μίαν φλέβαν ἐπιτυχίας,
ἐν οὐδεμίᾳ δὲ τιμῇ ἤθελον παραιτήσῃ αὐτήν. Εἰς τὸν Βορρᾶν
ἀρ' ἑτέρου, ἡ ταπεινώσις ἠνοιξεν ὄλους τοὺς ὀφθαλμούς. Ἡ-
σθάνθησαν τέλος, ὅτι, ἔχοντες ὑπὲρ αὐτῶν, μετὰ τῆς ὑπερο-
χῆς τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τοῦ πλούτου, τὸ δίκαιον καὶ τὸ νόμιμον,
ὅτι, ἔχοντες νὰ ὑπερασπίσωσι τὴν παρακαταθήκην τοῦ συν-
τάγματος ἐναντίον μειονοψηφίας φατριαστικῆς, ἥτις μεθ' ὄλα
ταῦτα ἐλάμβανε τὰ ὄπλα διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς δουλείας, ἤθε-
λον καταστῆ ὁ γέλως τοῦ κόσμου, ἐὰν δὲν ἀνθίσταντο. Ἡσθᾶ-
νοντο ἔπειτα, ὅτι, ἀπαξ γινομένη δεκτὴ καὶ ἐπικυρουμένη ἡ

θεωρία τοῦ χωρισμοῦ, ἔσται δεκτικὴ ἀπείρου ἐφαρμογῆς.
Ἀπὸ διαμελισμοῦ εἰς διαμελισμὸν ἔμελλον νὰ φθάσωσιν εἰς
τὸ χάος, ὅπερ δὲν θὰ ἠργοπόρει νὰ προσφέρῃ τὴν καλητέραν
μερίδα εἰς τὸν δεσποτισμὸν. Ἡσθάνοντο τέλος, ὅτι ἦτο χίμαι-
ρα τὸ πρεσβεῦειν ὅτι δύνανται νὰ ζήσωσιν ἐν εἰρήνῃ ἡ μία
παρὰ τὴν ἄλλην δύο δυνάμεις, αἵτινες δὲν ἔσχον εἰσέτι τὴν
πραγματικὴν δοκιμὴν τῶν σχετικῶν αὐτῶν δυνάμεων, κεχω-
ρισμένοι ριζηδὸν, μεθ' ὄλην τὴν ταυτότητα τῆς τε γλώσσης
καὶ τῆς καταγωγῆς, διὰ τοῦ θεσμοῦ τῆς δουλείας, ἧς ἡ
μὲν ἤθελε τὴν ἀνάπτυξιν, ἡ δὲ τὴν κατάργησιν, κεχωρισμένοι
ἐπίσης διὰ συμφερόντων, ἅτινα οὐδεμίᾳ γραμμῇ τελωνειακῇ
ἠδύνατο νὰ συνδιαλλάξῃ, καὶ διὰ τοῦ ἀδυνάτου τοῦ κανονῆσαι
ἄνευ ἡμερησίων ἐρίδων τὰ πολυάριθμα ζητήματα, τὰ ἀφο-
ρῶντα τὸν πλοῦν τῶν ποταμῶν τῆς Δύσεως. Ἀπαντῆσαι οἱ λό-
γοι οὗτοι, οὐς ἀμέσως ἔλαβον ὑπ' ὄψιν, ἠνωμένοι πρὸς τὸ πά-
θημα τῆς προσβεβλημένης φιλοτιμίας καὶ πρὸς τὸ νεοφανές
πολεμικὸν κινήματος ἐν τῷ μέσῳ τῶν εἰρηνικῶν τούτων χω-
ρῶν, ἔσχον ὡς ἀποτέλεσμα τὸ ἐτοιμάσαι τὰ ἀπειρον ὕλικόν,
δι' οὗ αἱ πολιτεῖαι τοῦ Βορρᾶ ἐτήρησαν μέχρι τῆς σήμερον
τὸν πόλεμον κατὰ τῶν ἰσχυρῶν προσπαθειῶν τοῦ χωρισμοῦ.

Πρὶν μεταβῶμεν εἰς τὰς πολλὰς ἐπικρίσεις, ἃς μέλλομεν
νὰ κάμωμεν ἀργότερον, θαυμάσωμεν ἐνταῦθα τὴν ἐνέργειαν,
τὴν ἀφοσίωσιν, τὸ πνεῦμα τῆς γενναίας αὐταπαρνήσεως, δι' ὧν
ὁ λαὸς τῶν πολιτειῶν τούτων, ὀδηγῶν τὴν κυβέρνησιν αὐτοῦ
μᾶλλον ἢ ὀδηγούμενος παρ' αὐτῆς, ἔδωκεν ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ
ὑπὸ μόνῃ τὴν ὄθησιν τοῦ πατριωτισμοῦ του, ἄνευ ὑπολογι-
σμοῦ, ἀνδρα καὶ ἀργύριον· ἐθυσίασε τὰς εὐπρεπείας αὐτοῦ,
ἀπρηγήθη ἐθελουσίως καὶ διὰ τὸ γενικὸν καλὸν τὰς ἔξεις, τὰς
συνηθείας αὐτοῦ, καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν ἐλευθερογραφίαν τῶν ἐφη-
μερίδων του, καὶ τοῦτο οὐχὶ ὑπὸ τὴν πίεσιν πάθους στιγμι-

αίου, οὐχί εἰς παραφορὰν διαβατικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ἀλλὰ ψυχρῶς καὶ ἐπὶ σκοπῷ μεμακρυσμένῳ ἐθνικοῦ μεγαλείου.

ἤρξαντο λοιπὸν σπουδαίως τοῦ ἔργου τῆς μορφώσεως στρατοῦ, ἀλλὰ μεγάλου στρατοῦ. Βοηθούμενον ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης τὸ Κογκρέσον, ἀπεφάσισε τὴν στρατολογίαν πεντακοσίων χιλιάδων ἀνδρῶν μὲ τὰ χρειώδη χρηματικὰ μέσα πρὸς πραγματοποίησιν. Δυστυχῶς δὲν ἠδύνατο γ' ἀποφασίσῃ τὰς παραδόσεις, τὰς γνώσεις καὶ τὴν πείραν, ἅτινα ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν μόρφωσιν καὶ ὀδηγίαν τοιαύτης στρατιωτικῆς δυνάμεως. Ἠδυνήθη βεβαίως νὰ συλλέξῃ πληθῆς ἀνδρῶν, ὑλικὸν ἄπειρον, ὡς διὰ μαγείας, δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ γεννήσῃ διὰ τῆς ψήφου τὸ πνεῦμα τῆς πειθαρχίας καὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ σέβας τῆς ἱεραρχίας, ἄνευ τῶν ὁποίων ὑπάρχουσι πλήθη ἐνοπλα, δὲν ὑπάρχει ὅμως στρατός. Αὕτη ὑπῆρξεν ἡ ὕψαλος, καθ' ἣς ἐθλάσθησαν πολλαὶ γενναῖαι προσπάθειαι. Τοῦτο ὑπῆρξεν ἐλάττωμα ἀρχικόν, οὗτινος θέλομεν ἶδει πανταχοῦ τὴν δλεθρίαν ἐπήρειαν. Θέλομεν ἀνακαλύψῃ τὸν σπόρον αὐτοῦ, ἐξετάζοντες τροχάδην τὸν μηχανισμόν, δι' οὗ ὀργανίσθη ἡ πρώτη αὕτη τοῦ στρατοῦ μόρφωσις.

Κατὰ τοὺς ἀμερικανικοὺς νόμους, ἡ κυβέρνησις τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν διατηρεῖ ἐν εἰρήνῃ στρατὸν τακτικὸν μόνιμον δύναται ἐπὶ πλέον, εἰς κρίσιμους περιστάσεις, πόλεμον ἢ στάσιν, νὰ προσκαλέσῃ ὑπὸ τὰς σημαίας τόσα συντάγματα ἐθελοντῶν, ὅσα νομίση ἀναγκαῖα. Ὁ τακτικὸς στρατός, μορφωμένος διὰ νεοσυλλεξίας, περιελάμβανε μόνον 20 χιλιάδας ἀνδρῶν πρὸ τοῦ χωρισμοῦ. Τὸ σῶμα τῶν ἀξιωματικῶν, ἐξεληθὸν δλόκληρον ἐκ τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς, ἦτο ἀξιοσημείωτον. Λίαν πεπαιδευμένοι, πλήρεις πρακτικῆς τοῦ ἐπαγγέλματος, ἐννοοῦντες τὴν ἀνάγκην διοικήσεως ἀπολύτου, οἱ ἀξιωματικοὶ ἐτήρουν εἰς τὸν μικρὸν αὐτῶν στρατὸν τὴν αὐστηροτέ-

ραν πειθαρχίαν. Ὁ πυρὴν οὗτος στρατοῦ ἦτο λαμπρὸς, ἀλλ' ἡ ἀποστασία ἐπήνεγκε τὴν διάλυσιν αὐτοῦ, ὡς τὸ εἶπον ἤδη. Τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἀξιωματικῶν (πλέον τῶν τριακοσίων) ἐπέρασαν εἰς τὸν Νότον. Οἱ στρατιῶται, ἅπαντες Ἴρλανδοὶ ἢ Γερμανοὶ χαθέντες εἰς τὰς ἐρήμους τοῦ Τεξᾶς, διεσκορπίσθησαν. Μόλις ἐπανήλθον 2 ἢ 3 χιλιάδες ἀνδρῶν ἀπὸ τῆς Καλιφουρνίας ἢ τοῦ τόπου τῶν Μορμόνων, ὅπως λάβωσι μέρος εἰς τὸν πόλεμον. Τὸ πολυτιμότερον πάντων ὑπῆρξεν ἡ ἐπάνοδος ἀριθμοῦ τινῶν ἀξιωματικῶν, οἵτινες ἠδυνήθησαν νὰ φροντίσωσι περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ, οἷοςδήποτε καὶ ἂν ἦτο, τοῦ στρατοῦ τῶν ἐθελοντῶν, ὅστις ἐμελλε νὰ στρατολογηθῇ.

Εἰς τὰς χώρας ἡμῶν τῶν Εὐρωπαϊῶν, ἐνθα ἐμάθαμεν νὰ διακρίνωμεν τὴν σχετικὴν ἀξίαν τοῦ τακτικοῦ στρατιώτου καὶ τὴν τοῦ προσφερομένου ἐθελουσίως, τοῦ πολυδαπάνου καὶ ἰδιοτρόπου στρατιώτου, ὃν καλοῦσιν ἐθελοντὴν, ἠθέλομεν καταλυπηθῆ, στερούμενοι τὴν σύμπραξιν τοῦ μόνιμου στρατοῦ, ὅσον καὶ ἂν εἶναι μικρός. Ἐχοντες τοῦτον, ἠθέλομεν φροντίσει ν' αὐξήσωμεν ἀρκούντως τὰ στελέχη αὐτοῦ, ἐγκατατάτοντες νεοσυλλέκτους. Στρατός ἐξήκοντα χιλιάδων τακτικῶν ἤθελεν ἐκτελέσει πλείονα ἔργα ἢ ἀριθμὸς διπλοῦς ἢ τριπλοῦς ἐθελοντῶν· ἀλλ' ἐν Ἀμερικῇ ἀγνοοῦσι τοῦτο, καὶ, τὸ χεῖριστον, δὲν θέλουσι νὰ τὸ γνωρίζωσι. Καὶ τοῦτο, διότι ἄλλως ὄφειλον ν' ἀπαρνηθῶσι τὴν γενικὴν πεποίθησιν, τὴν τόσον βαθέως ἐβρίζωμένην, ὅτι πᾶς Ἀμερικανὸς, ὅταν θέλῃ ἐν πράγματι, εὐρίσκει ἐν ἑαυτῷ, ἄνευ σπουδῆς, τὴν δύναμιν τοῦ διαπράξαι τοῦτο, καὶ ἐπομένως δὲν ὑπάρχει ἐθελοντῆς, ὅστις, φορῶν τὴν στρατιωτικὴν στολήν, δὲν φορεῖ ταυτοχρόνως καὶ ὅλας τὰς ιδιότητας τοῦ στρατιώτου. Προσθέσατε ἐπίσης, ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ West-Point, διότι ἔλαβον ἀνατροφὴν ἀνωτέραν, καὶ διότι ἀναγνωρίζουσι τὴν ἀνάγκην ἱεραρχίας,

θεωροῦνται δι' αὐτὸ τοῦτο ὡς ἀριστοκρατικοί. Λοιπὸν πᾶν ὅ,τι εἶναι ἀριστοκρατικόν, εἶναι καὶ κακόν. Τοιοῦτοι ἀξιωματικοὶ ἦσαν καλοὶ μὲ τὸς μισθωτοὺς, οἵτινες συγκατένευον νὰ ὑπακούωσιν αὐτοῖς καὶ νὰ μεταβαίνωσιν ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτῶν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀτυνομικῆς ὑπηρεσίας τῶν Ἰνδικῶν φυλῶν κατὰ τὰ μεθόρια· ἀλλὰ τὸ νὰ τεθῆ ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτῶν στρατὸς μέγας, εἰθισμένος εἰς τὴν πειθαρχίαν τῶν στρατοπέδων, θεωρεῖται ἐκθεσις τοῦ κράτους εἰς σοβαροὺς πολιτικούς κινδύνους. Μὲ ἐθελοντὰς δὲν κατορθοῦται ἄλλη 18^η Βρουμαίου. Λοιπὸν, ἀναγκαζόμενοι νὰ μορφώσιν ἐξ ὑπαρχῆς τὸ πᾶν, ἀπεφάσισαν τὴν μόρφωσιν στρατοῦ ἐθελοντῶν, στρατοῦ ἡμετέρου, σχετικῶς ἀναρμοδίου, καὶ πρὸ πάντων πολυδαπάνου· διότι ὁ Ἀμερικανὸς ἐθελοντὴς μισθοῦται πλουσίως· ὁ μισθὸς αὐτοῦ εἶναι 13 δολλαρίων κατὰ μῆνα· πρὸς δὲ, ἐν τῇ ἀπουσίᾳ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς οἰκίας του, χορηγεῖται ἐπίσης μηνιαία εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ σύνταξις 40 φράγκων· ὅπερ, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, παρήγαγεν ἀρκετοὺς γάμους ἀπροόπτους καθ' ἣν ὥραν μετέβαινον οἱ ἄνδρες ὑπὸ τὰς σημαίας. Οὐδεμία κράτησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ διὰ τὸ συσσίτιον, διὰ τὴν ἐνδυμασίαν καὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην παροχὴν. Ὁ ἐθελοντὴς ἀπαλλάσσεται παντὸς ἄλλου βάρους καὶ τρέφεται μὲ τοιαύτην πολυτέλειαν, ὥστε βλέπει τις αὐτὸν ῥίπτοντα καθ' ἡμέραν μέγρος τῆς μερίδος του. Ἐντεῦθεν ἐννοεῖ τις ὅποσον πολυέξοδος εἶναι ὁ τοιοῦτος στρατὸς. Καὶ τοῦλάχιστον νὰ ἐκέρδιζε τις μὲ τοιαύτην δαπάνην τὸ καλῶς ὑπηρετεῖσθαι! . . . ἀλλ' ὅμως, ἐλλείψει πειθαρχίας, ὑπηρετεῖται τις πολὺ κακῶς· ὅχι διότι οἱ στρατιωτικοὶ νόμοι καὶ κανονισμοὶ δὲν ἦσαν τόσον αὐστηροί, ἀλλὰ διότι δὲν ἐφηρμόζοντο καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἕνεκεν τοῦ ἀρχικοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ συντάγματος καὶ τῆς συνθέσεως τοῦ σώματος τῶν ἀξιωματικῶν αὐτοῦ. Ἐν-

ταῦθα ἐγγίζομεν τὸ κυριῶδες ἐλάττωμα τοῦ Ἀμερικανικοῦ στρατοῦ.

Τρόντι, πῶς σχηματίζεται ἐν σύνταγμα ἐθελοντῶν; Ἄμα τὸ Κογκρέσον ψηφίσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνδρῶν, οὗς θέλουσι νὰ προσκαλέσωσιν ὑπὸ τὰς σημαίας, ὑπολογίζουσι εἰς τὴν Οὐάσιントン τί ὀρεῖται νὰ προσφέρῃ ἐκάστη πολιτεία κατὰ τὰ μέσα καὶ τὸν πληθυσμὸν αὐτῆς. Γενομένου τοῦ ὑπολογισμοῦ τούτου, ἕκαστος κυβερνήτης γνωστοποιεῖ ὅτι ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ αὐτοῦ θέλουσι μορφωθῆ τόσα συντάγματα. Τὸ σύνταγμα, ἐξ ἐνὸς μόνου τάγματος, εἶναι ἡ στρατιωτικὴ μονὰς ἐν Ἀμερικῇ. Ἰδοὺ τότε πῶς λαμβάνουσι χώραν τὰ πράγματα. Πρῶτοντι παρουσιάζονται δεχόμενα νὰ στρατολογήσωσιν ἐν σύνταγμα· ἕκαστος δὲ φροντίζει νὰ ἐπιδείξῃ τὴν ἀξίαν τῶν τίτλων αὐτοῦ, τὴν ἐπιβρόχην αὐτοῦ ἐν τῇ πολιτείᾳ, ἢ ἐν μέρει ὀρισμένου τοῦ πληθυσμοῦ τῆς πολιτείας, ἧτις θέλει ἐπιτρέψῃ αὐτῷ τὴν εὐκολον εὑρεσιν τοῦ ζητουμένου ἀριθμοῦ ἀνδρῶν, τὴν ἀφοσίωσιν αὐτοῦ πρὸς τὸ κόμμα τὸ κατέχον τὴν ἐξουσίαν κτλ.

Μεταξὺ τούτων, οἵτινες οὕτω παρουσιάζονται, ἡ κυβέρνησις ἐκλέγει. Συνήθως ἐκεῖνος, πρὸς ὃν ἔπεσεν ἡ τύχη, ἔθετο ὡς πρώτην συνθήκην ὅτι θέλει λάβει τὴν διοίκησιν τοῦ συντάγματος, καὶ ἰδοὺ ὁ κύριος δεῖνα ἢ δεῖνα, ἱατρὸς ἢ δικηγόρος, οὐδέποτε ἐγγίξας ξίφος, ἀλλ' αἰσθανόμενος αὐτοσχέδιον κλίσιν, καθίσταται παραυτίκα συνταγματάρχης· καὶ ἰδοὺ πάραυτα εὐρίσκειται εἰς συνάφειαν μὲ ὄλας τὰς διὰ τὴν στρατολογίαν ἐγκατεστημένας ἀρχὰς καὶ μὲ ὄλους τοὺς προμηθευτὰς, τοὺς ἐπιφορτισμένους τὰ τῆς ἀποσκευῆς καὶ τοῦ ἱματισμοῦ τοῦ μέλλοντος συντάγματος. Μένει τὸ εὑρεῖν τοὺς στρατιώτας, ὅπερ εἶναι δύσκολον, διότι ὑπάρχει πολὺς συναγωνισμός. Τότε ἀποτείνεται πρὸς ὄλους τοὺς σχετικούς, περιτρέχει

τὴν χώραν, καθίσταται ἐφευρετικὸς. Τοῦτο γίνεται ταχέως ἐν Ἀμερικῇ, ἔνθα τὸ πνεῦμα εἶναι ἐφευρετικόν. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εὐρίσκει τις φίλους τινάς, οἵτινες, καταλαμβάνομενοι ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀρειμανίου ζήσεως, ὑπόσχονται τὴν προσφορὰν τούτων νεοσυλλέκτων, ἐὰν ὀνομασθῇ ὁ μὲν λοχαγός, ὁ δ' ἕτερος ὑπολοχαγός, ἄλλος λοχίας, καὶ οὕτω καθεξῆς. Τὰ στελέχη σχηματίζονται καὶ ἐν μέρει πληροῦνται, καὶ δὲν μένει ἢ ἡ τοῦ συντάγματος συμπλήρωσις. Τότε καταφεύγουσιν εἰς τὰ ἔκτακτα μέσα, εἰς τὰς γιγαντιαίας ἐκείνας ἐντύπους ἀγγελίας, δι' ὧν μὲ πομπῶδες ὕψος ἐπιδεικνύονται αἱ ὠφέλειαι, ἃς παρουσιάζει ἢ εἰς τὸ σῶμα κατὰ ταξίς. Μεταβαίνουσι πρὸς τοὺς καθολικοὺς ἱερεῖς, ὅπως ἐπιτύχωσιν Ἰρλανδοῦς χορηγοῦσι τὸ τότε ἐπιζητούμενον προνόμιον τοῦ καπῆλου εἰς ἐκεῖνον, ὅστις ὑπόσχεται τὴν συμπλήρωσιν ἀναγκαίου ἀριθμοῦ ἀνδρῶν. Οὕτω ὀργανίζεται τὸ σύνταγμα, μετὰ δὲ ταῦτα φέρονται οἱ κατάλογοι πρὸς τὸν Κυβερνήτην, ὅστις ἐπιδοκιμάζει τὰ πάντα. Τὸ σύνταγμα συναθροίζεται, ἐνδύεται, ἀποσκευάζεται, εἶτα δὲ ἀποστέλλεται διὰ τοῦ σιδηροδρόμου πρὸς πόλεμον. Ἐνίοτε, πολλάκις μάλιστα, οἱ βαθμοὶ ὑπόκεινται εἰς τὴν ἐκλογὴν· ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀπλοῦς τύπος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, καθόσον τὸ πᾶν τακτοποιεῖται ἐκ προοιμίων μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων.

Τὰ ἄτοπα τοῦ συστήματος τούτου εἰσὶ καταφανῆ. Οἱ ἀξιωματικοί, ἀπὸ τοῦ συνταγματάρχου μέχρι τοῦ τελευταίου βαθμοῦ τῆς ἱεραρχικῆς κλίμακος, ἀγνοοῦσι καὶ αὐτὴν τὴν πρώτην λέξιν τῆς στρατιωτικῆς τέχνης· καὶ ἐὰν ἔχωσιν ἐν ἑαυτοῖς πραγματικὴν ἱκανότητα, ἐὰν ὀφείλωσι νὰ ἔχωσιν ἰδιότητος πολεμικὰς, τοῖς μένει ν' ἀποδείξωσι τοῦτο.

Οἱ στρατιῶται οὐδόλως ἀπατῶνται ὡς πρὸς τοῦτο· «δὲν γνωρίζουσι πλεῖοτα ἡμῶν. Τοὺς γνωρίζομεν καλῶς» λέ-

γουσι περὶ ἐκείνων, οἵτινες διοικοῦσιν αὐτούς. Ἐντεῦθεν οὐδεμία ὑπεροχὴ γνώσεων τοῦ ἀρχηγοῦ πρὸς τὸν στρατιώτην, οὐδεμία ἐπίσης ὑπεροχὴ κοινωνικῆς θέσεως εἰς χώραν, ἔνθα οὐδεμία τοιαύτη ἀναγνωρίζεται. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μάλιστα ὁ ἀξιωματικὸς λαμβάνει τὰ ὄπλα μὲ σκοπὸν μελλούσης πολιτικῆς ὑποψηριότητος, ὅπως καταστῇ γνωστὸς εἰς τὰ ὄμματα τῶν ψηφοφόρων· ἀλλ' οἱ μέλλοντες ἐκλογεῖς εἶναι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι στρατιῶται. Τί γίνεται λοιπὸν ἢ δημοτικότης αὐτοῦ, ἢν τότε προσπαθεῖ νὰ τύχῃ παρ' αὐτοῖς, ἐὰν τοὺς κακομεταχειρισθῇ, ἢ ἐὰν ὑπάρξῃ λίαν ἀπαιτητικὸς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ;

Ἐνεκεν ὅλων τῶν αἰτιῶν τούτων προέκυπτεν ἔλλειψις ἐξουσίας παρὰ τοῖς ἀξιωματικοῖς, ἔλλειψις σεβασμοῦ παρὰ τοῖς στρατιώταις· ἐντεῦθεν οὐδεμία ἱεραρχία, οὐδεμία πειθαρχία. Πάντα ταῦτα ἐβελτιώθησαν ἕκτοτε ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς ἀνάγκης καὶ εἰς τὸ σχολεῖον τῆς πείρας. Ἐξ ἀρχῆς μάλιστα ὑπῆρξαν ἐξαιρέσεις. Συνταγματάρχαι τινές, ὠθούμενοι ἀπὸ ἀληθῆ κρίσιν ἢ ἐμπνεόμενοι ἀπὸ ζωηρὸν πατριωτισμὸν, ἔσχον τὴν δύναμιν νὰ νικήσωσι τὰ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν ἐμπόδια. Ἐνίοτε ἀξιωματικὸς τις τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, ἐπιθυμῶν νὰ διακριθῇ καὶ ἔχων ἐπιρροὴν εἰς τὴν πολιτείαν αὐτοῦ, συνέλεγεν ἐν σύνταγμα καὶ ἐπετύγγανε θαυμάσιον ἀποτέλεσμα. Οὕτως εἰς νέος ὑπολοχαγὸς τοῦ μηχανικοῦ ὀνομαζόμενος Οὐάρρεν (Warren) ἔσχε θαυμάσια ἀποτελέσματα ἀπὸ τοῦ 5οῦ συντάγματος τῆς Νέας Ὑόρκης (New-York), οὗτινος ἦτο συνταγματάρχης. Τὸ σύνταγμα τοῦτο ὑπηρέτησε διαδοχικῶς ὑπηρεσίαν τοῦ μηχανικοῦ καὶ τοῦ πυροβολικοῦ εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Ὑόρκ-Τάουν (York Town, καὶ ἐπανελθὸν εἰς τὸν ἀρχικὸν προορισμὸν του ὡς περικὸν, ὑπηρετήσεν ὡς τὰ πλέον γεγυμνασμένα στρατεύματα εἰς τὰς μάχας τοῦ Σχικα-

χόμινυ (Ghichominy), ἔνθα ἀπώλεσε τὸ ἥμισυ τῆς δυνάμειος αὐτοῦ. Καὶ ὅμως ἦταν ἐθελονταί, ἀλλ' ἠθρόνοντο τὰς γνώσεις καὶ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν, ὃν ἤθελον ἀκολουθήσει ἀπανταχοῦ.

Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὅμως ὁ ἀρχηγὸς εἶναι σύντροφός τις κατὰ τοῦτο μόνον διαφέρει, ὅτι φέρει διαφορετικὴν στολήν. Εἰς τοῦτον ὑπακούουσι κατὰ συνήθειαν, ἀλλ' ἐθελουσίως. Ἐπίσης ἐθελουσίως οὐδόλως ἀνησυχουσι περὶ αὐτοῦ, ὅταν αἱ περιστάσεις κατασταθῶσι περιτραί, καθ' ὅσον ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς Ἀμερικανικῆς ἐξόχτης δὲν ὑρίσεται λόγος ἀποχερῶν ὅπως ὑπακούωσιν εἰς αὐτόν. Εἰς τὰ ὅμματα τοῦ πλείστου τῶν Ἀμερικανῶν ὁ τίτλος οὗτος τοῦ ἐθελοντοῦ δὲν σημαίνει τὸν στρατιώτην, ὅστις ἀριεργουταί γενναίως καὶ ἐθελουσίως, ὅπως σῶσθαι τὴν πατρίδα ἢ ἀπολαύσθαι δόξαν, ἀλλὰ τὸν στρατιώτην τὸν θαυμάσιον μισθούμενον, ὅστις πράττει μόνον πᾶν ὅ, τι θέλει καὶ πᾶν ὅ, τι ἀρέσκει αὐτῷ. Τοῦτο εἶναι τόσον ἀληθές, ὥστε, καὶ περ τοῦ μισθοῦ καὶ τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας ὄντων τῶν αὐτῶν διὰ τε τοῦ ἐθελοντῆ καὶ τοῦ τακτικοῦ, ἡ στρατολογία τῶν τελευταίων τούτων κατέστη σχεδὸν ἀνέριτος. Ὁλόκληρος ἡ τάξις τῶν ἀνθρώπων, οἷτινες, ἔχοντες κλίσιν εἰς τὴν ζωὴν τῶν στρατοπέδων, κατετάσσοντο εἰς τὸν στρατὸν ὅτε μόνον αὐτὸς ὑπῆρχε, τὴν σήμερον τάσσονται εἰς τοὺς ἐθελοντῆς. Ἐνταῦθα μὲν ὑπάρχει ἡ ἀκολασία, ἐκεῖ δὲ ἡ περὶ θάρχεια ἐνευθεν, ἡ ἐκλογή εὐκολος καὶ ταχεῖα. Αἱ συνήθειαι αἱ γεννηθεῖσαι ἀπὸ τῆς γενικῆς ψευδοφροσύνης, ἔχουσι καὶ ἐνταῦθα τὴν θέσιν αὐτῶν, καὶ ἂν εὐρίσκονται ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Διὰ τινος σιωπηλῆς συνεννοήσεως τὸ σύνταγμα βαίνει κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, προχωρεῖ ὑπὸ τὸ πῦρ καὶ ἀκροβολίζεται. Οἱ ἄνδρες εἶναι ἀνδρείοι, πολὺ ἀνδρείοι· φρονεῦνται δὲ καὶ πληθύνονται εἰς μέγαν ἀριθμὸν, καὶ ἔπειτα, ὅταν, διὰ τινος

σιωπηλῆς συνεννοήσεως, κρίνωσιν ὅτι ἀρκετὰ διεπράξαντο διὰ τὴν στρατιωτικὴν τιμὴν, ἀπέρχονται οἱ πάντες ὁμοῦ. Ὁ συνταγματάρχης προσπαθεῖ ἴσως νὰ δώσῃ διευθυνοῖν τινα ἢ ὠθησιν, ἀλλ' ἐν γένει εἰς μάτην κοπιᾷ· ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς ἀξιοματικούς, οὐδόλως οὗτοι περὶ τούτου μεριμνῶσι. Πρὸς τί νὰ προσπαθῆσωσι, καὶ πρὸς τί νὰ τοὺς ὑπακούσωσιν, ἀφοῦ ἡ πλειονοψηφία τοῦ συντάγματος εἶναι γνώμη πρὸς ὑποχώρησιν; Ἡ ὑπακοὴ εἰς τὸν στρατὸν τούτον ὁμοιάζει τὴν ὑπακοὴν, τὴν ὁποῖαν τὰ μικρὰ παιδία, τὰ παίζοντα τὸν στρατιώτην, δεικνύουσιν εἰς ἐκεῖνον τῶν συντρόφων αὐτῶν, τὸν ὁποῖον ἔκαμον ἀρχηγόν των. Εἶναι ἄρα γε ἀνάγκη νὰ ἐπιμείνωμεν, ὅπως καταστήσωμεν αἰσθητὰ τὰ κακὰ τοιαύτης τῶν πραγμάτων καταστάσεως; Καὶ ὅμως ἔσχον ἐν χερσὶ πληθὺν ἀπειροὺν ὠπλισμένων ἀνδρῶν, μέγαν ἀριθμὸν συνταγμάτων, διότι ὁ τόπος ἀπεκρίθη ὁμοφώνως καὶ ζωηρῶς εἰς τὴν πρόσκλησιν ἐθελοντῶν. Οὐδέποτε, πιστεύομεν, οὐδὲν ἔθνος ἐγέννησε μόνον, τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ θελήσει καὶ διὰ μόνων τῶν πηγῶν αὐτοῦ, ἄνευ οὐδενὸς εἵδους καταναγκασμοῦ, ἄνευ κυβερνητικῆς πίεσεως καὶ τόσον ταχέως, ἐξοπλισμὸν τόσον μέγαν. Τὰ ἐλεύθερα πολιτεύματα, οἰαδήποτε καὶ ἂν ὦσι τὰ ἐλαττώματα αὐτῶν, καὶ αἱ ὑπερβολαὶ εἰς ἃς δυνατὸν νὰ παρασύρωνται, διατηροῦσι πάντοτε ἐλαστικότητα καὶ γεννητικὴν δύναμιν, τὴν ὁποῖαν τίποτε δὲν δύναται νὰ φθάσῃ. Μόνον τὰ ἐλαττώματα τοῦ ὄργανισμοῦ, περὶ ὧν ὠμιλήσαμεν, ἠλάττων ὑπερβαλλόντως τὴν πραγματικὴν ἀξίαν τοῦ στρατιωτικοῦ τούτου ἀθροίσματος.

Ὅπως ἐπιφέρωσι πᾶσαν δυνατὴν θεραπείαν εἰς τὰ ἐλαττώματα ταῦτα, ὁ στρατηγὸς Μὰκ-Κλέλλαν (Mac-Clellan) καὶ οἱ παλαιοὶ ἀξιοματικοὶ τῆς σχολῆς τοῦ Οὐέστ-Πουάντ (West Point), γενόμενοι ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων στρατηγοῦ

ταξιαρχίας (ύποστράτηγοι) και μεραρχίας (άντιστράτηγοι), αφιέρωσαν όλας αυτών τας προσπαθειάς. Τά συντάγματα συνετάχθησαν ανά τέσσερα εις ταξιαρχίας, και αι ταξιαρχίαι ανά τρεις εις μεραρχίας. Εις εκάστην μεραρχίαν εδόθησαν τέσσαρες κανονοστοιχίαι, ών αι τρεις ύπηρετούμεναι ύπό εθελοντών και μία ύπό τακτικών. Η τελευταία αυτη ώρφειλε να χρησιμεύση ώς πρότυπον εις τας άλλας, ο δε λοχαγός αυτης ελάμβανε την διοίκησιν του όλου πυροβολικού της μεραρχίας. Προς στιγμήν επήλθεν η ιδέα να τεθη εν τάγμα του τακτικού εις εκάστην μεραρχίαν εθελοντών, όπως καταλάβη τηνθέσιν της αίγλης της λόγχης, την όποιαν ο λόρδος Κλάιδ (Clyde) αποδίδει εις τὰ Ευρωπαϊκά στρατεύματα των επιτοπίων στρατών, άλλ' όμως η ιδέα αυτη εγκατελείφθη. Έβάνη προτιμότερον να διατηρηθη ήνωμένον το μόνον στράτευμα το πραγματικώς πειθαρχούν, όπερ εύρισκετο ύπό χειρας. Άλλως τε τοιαύτη, όποια υπήρξεν η μεραρχική διοργάνωσις, ήτο καλή και λίαν επωφελής.

Μετα ταυτα εχρειάσθη να προβλέψωσι περι των διαχειριστικών ύπηρεσιών, περι πολεμεφοδιών, μετακομίσεων εχρειάσθη να οργανίσωσι τας εφεδρείας του πυροβολικού, του μηχανικού, των γεφυροποιών, την τοπογραφικήν μοίραν, τους τηλεγράφους, τὰ νοσοκομεία. Η τεραστία αυτη οργάνωσις εξεπληρώθη μετα ταχύτητος και επιτυχίας εκτάκτου, λαμβανομένου ύπ' όψιν ότι το παν επρεπε να μορφωθη κατά πρωτον ήδη, ελλείψει πάσης προηγουμένης παραδόσεως. Όχι μόνον ουδεις εγίνωσκεν άλλως η δια των βιβλίων, πως διαχειρίζονται τὰ αναπόφευκτα ταυτα νήματα της διοικήσεως στρατου τινος (η δε ελλειψις προηγουμένων εις τοιαύτην ύλην ήτο πλήρης), αλλά και ο αριθμός εκείνων, οτινες εταξείδευσαν εις την Ευρώπην και εμαθον δια των ιδίων αυτών οφθαλ-

μών τί εΐναι μεγάλη τις συνάθροισις στρατευμάτων, ήτο ελάχιστος.

Ο Άμερικανικός στρατός δέν ειχεν άλλας παραδόσεις η τας της εκστρατείας, ήτις έφερε τον στρατηγόν Σκώττ (Scott) εις το Μεξικόν· εκστρατεία λαμπρά, εν η πολλαι υπήρξαν αι δυσκολίαι, ως ειχον να νικήσωσιν, άλλ' ήτις πολυ απείχε των γιγαντωδών αναλογιών του παρόντος πολέμου. Άλλως τε εις το Μεξικόν ο στρατηγός Σκώττ ειχε μεθ' έαυτου όλόκληρον τον τακτικόν στρατόν, ενω την σήμερον δέν εμενον η μικρά τινα λείψανα. Εις το Μεξικόν οι τακτικοί ήσαν το κύριον μέρος του στρατου, οι δε εθελονται απλώς η συμπλήρωσις, η, άλλως ειπειν, ο στολισμός. Ο γηραιός στρατηγός, τον όποιον ήρώτων ήμέραν τινα, τί επραττε κατά την εποχήν εκείνην προς τήρησιν της πειθαρχίας εις τας τάξεις των εθελοντών, απήντησεν· «Ω! ουτοι εγίνωσκον ότι απομακρυνόμενοι κατεσφάζοντο ύπό των γαριλλάς.» Αι περιστάσεις λοιπόν ουδέν τι κοινόν ειχον, η δε διαχειρίσεις των μεγάλων τούτων στρατών των εθελοντών, μεθ' όλας τας γενομένας προσπαθειάς προς τακτοποίησιν αυτών, ήτο πρόβλημα παρουσιάζον πλείστας όσας αγνώστους.

Παρά τοις Νοτίοις η διοργάνωσις των αποστατικών δυνάμεων επαρουσίαζεν όλιγωτέρας δυσκολίας. Η επαναστατική κυβέρνησις ελαβε ταχέως εν τη χειρί του κυριου Γοφφερσών Δάβις (Jefferson Davis) την δικτατορικήν μορφήν. Υποστηριζόμενος ύπό της ολιγαρχίας τριακοσίων χιλιάδων ιδιοκτητών των δούλων, ών ήτο ο εκλεκτός και ών επροσωποποιεί τὰ βίαια πάθη, ο κύριος Δάβις ήρξατο μετα μεγίστης ενεργητικότητας της μορφώσεως στρατου άνταξίου ν' αντιπαλαίση κατά των τρομερών προετοιμασιών της ενωτικής κυβερνήσεως. Παλαιός μαθητής του Ουέστ Πουάντ (West-Point), παλαιός

στρατηγός ἐθελοντῶν εἰς τὸ Μεξικόν, παλαιὸς ὑπουργός τοῦ πολέμου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, εἶχεν ὅλας τὰς ἀναγκαίας ιδιότητες, ὅπως πληρώσῃ καλῶς τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ. Εἰς τοῦτο ἐφήρμοσε τὴν σπανίαν αὐτοῦ ἱκανότητα ἔσχε δὲ βοηθὸν τὸ ἐκλεκτὸν τοῦ ἀρχαίου ἐνωτικοῦ ἐπιτελείου, τὸ στρατιωτικώτερον πνεῦμα τῶν ἀνδρῶν τοῦ Νότου, πρὸς δὲ καὶ τὴν συνδρομὴν ὄλων τῶν τυχοδιωκτῶν, πειρατῶν καὶ ἄλλων, τοὺς ὁποίους οἱ Νότιοι ἔτρεφον διαρκῶς ἕνεκα τῶν διαρκῶν ἐπιδρομῶν, εἰς τὰς ὁποίας τοὺς καταδικάζει ἡ δουλεία. Δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ προσφέρω ἐνταῦθα εἰκόνα τοῦ στρατοῦ τῶν ἐπιθυμούντων τὸν χωρισμὸν, θέλω μόνον παρουσιάσει δύο σπουδαίας διαφορὰς, αἵτινες χαρακτηρίζουσι τὸν ὄργανισμὸν αὐτοῦ συγκριτικῶς πρὸς τὸν στρατὸν τῶν Βορείων. Οἱ ἀξιωματικοὶ ἐξελέγοντο καὶ ὠνομάζοντο κατ' εὐθείαν ὑπὸ τοῦ προέδρου, ἀπεστέλλοντο δὲ εἰς τὰ συντάγματα πρὸς διοίκησιν αὐτῶν, καὶ οὐδεμία συντροφία ὑπῆρχε μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν στρατιωτῶν. Οὗτοι δὲν ἐγινώριζον αὐτοὺς, καὶ τούτου μόνον ἕνεκα τοὺς ἐνόμιζον ἀνωτέρους των. Δὲν ἐμελλον ἀργότερον νὰ εὐρεθῶσιν ἴσοι αὐτῶν ἐν τῇ ἰδιωτικῇ ζωῇ. Τέλος οἱ ἀξιωματικοὶ ἀνῆκουν εἰς τὴν κλάσιν ἐκείνην τῶν κυρίων τῶν δούλων, οἷτινες, ζῶντες ἀπὸ τῆς ἐργασίας τῶν ὑποδεεστέρων αὐτῶν καὶ συνειθισμένοι νὰ διατάττωσιν αὐτοὺς, προσκεκολλημένοι εἰς τὸ ἔδαφος διὰ τῆς διαδοχικῆς μεταβιβάσεως τῆς πατρῴας γῆς καὶ τῶν μαύρων δούλων, οἷτινες κατώκουν αὐτήν, εἶχον εἰς τινα βαθμὸν τὰς ιδιότητας τῶν ἀριστοκρατικῶν. Εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἡ πειθαρχία τοῦ στρατοῦ οὐδὲν ἐφοβείτο· πολλοὶ δὲ τουφεκισμοὶ κατέστησαν αὐτὴν σεβαστὴν, καὶ τὴν ἡμέραν τῆς μάχης ὠδήγησαν γενναίως τοὺς στρατιώτας αὐτῶν, οἷτινες γενναίως τοὺς ἠκολούθησαν.

Κατὰ δεῦτερον λόγον ὁ κύριος Δάβις (Davis) ταχέως ἀνε-

γινώρισεν, ὅτι τὸ σύστημα τῶν ἐθελοντῶν ἦτο ἀνίσχυρον νὰ τῷ χορηγήσῃ τὸν ἀναγκαῖον ἀριθμὸν ἀνδρῶν πρὸς συντήρησιν τῆς ἀδελφοκτόνου πάλης, εἰς τὴν ὁποίαν ἔφερε τὸν τόπον αὐτοῦ· διὸ ταχέως ἠσπάσθη τὴν ἀπογραφὴν, τὴν ἀναγκαστικὴν στρατολογίαν. Δὲν εἶναι πλέον συμβόλαιον μεταξὺ τοῦ στρατιώτου καὶ τοῦ συνταγματάρχου αὐτοῦ, ἢ μεταξὺ τοῦ στρατιώτου καὶ τῆς πολιτείας, ἀφίνον πάντοτε ἀνοικτὸν τὸ ζήτημα τῆς ἀκυρώσεως, καὶ μὴ ἐπισύρον ὑποχρεώσεις ἀπολύτους. Ἦτο ὁ νόμος, ἡ ἐξουσία, ἡ δύναμις, ἧτις συνέλεγεν ὅλους τοὺς δυναμένους τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἔκαμιν αὐτοὺς νὰ βαδίζωσι τυφλῶς πρὸς ὅ,τι τοῖς ἔλεγον ὅτι εἶναι ἡ ὑπεράσπισις τοῦ τόπου. Οὐδεὶς δυνατὸς δισταγμὸς! Δεδεμένος διὰ τοῦ δεσμοῦ τοῦ καθήκοντος, ὁ στρατιώτης καθίστατο ταυτοχρόνως μᾶλλον πειθήνιος καὶ μᾶλλον εὐδιάθετος πρὸς τὴν θυσίαν. Εἰς τὴν κατάστασιν, ἐν ἣ εὕρισκοντο οἱ Νότιοι, τὰ μέτρα ταῦτα ἦσαν καλὰ, καὶ οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι συνετέλεσαν, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου, ὅπως παραγάγωσι μεγάλας ὠφελείας εἰς τὸν στρατὸν αὐτῶν. Καὶ ὅμως πολὺ ἀπέχομεν τοῦ νὰ ἐκφέρωμεν κατηγορίαν τινὰ κατὰ τοῦ κυρίου Λίγκολν (Lincoln), διότι δὲν κατέφυγεν εἰς τόσον βίαια μέτρα. Οἱ ἀρχηγοὶ στάσεώς τινος δὲν γινώσκουσιν οὐδὲν ἐμπόδιον καὶ δὲν ἐμποδίζονται ὑπ' οὐδενὸς ἐνδοιασμοῦ, προκειμένου νὰ ἐπιτύχωσιν εἰς τοὺς φιλοδόξους αὐτῶν σκοποὺς, καὶ πρὸ πάντων ν' ἀποφύγωσι τὰς συνεπείας, ἃς συνεπάγεται εἰς αὐτοὺς ἡ ἤττα. Δὲν ὀπισθοδρομοῦσιν ἀπέναντι κἀνενὸς, καὶ δὲν ἔχουσιν οὐδεμίαν ἀποστροφὴν εἰς τὰ ἐπαναστατικὰ μέσα· ἀλλ' ὁ κύριος Λίγκολν καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ ἦσαν οἱ νόμιμοι ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους, καὶ εἶχον τὸ καθῆκον νὰ καταβάλωσι τὴν ἀποστασίαν. Δὲν ἤθελον λοιπὸν, ἄνευ ἀπολύτου ἀνάγκης, νὰ ἐγγίξωσι τὰς ἐγγυήσεις, αἵτινες μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης κατέ-

στησαν τὸν Ἀμερικανικὸν λαὸν τὸν εὐτυχέστερόν καὶ ταυτοχρόνως τὸν ἐλευθερώτερον λαὸν τῆς γῆς.

ΤΟΥΦΕΚΙΟΝ ΜΥΛΩΝΑ (1).

Τὸ τουφέκιον *Μυλωνᾶ* ἐτάχθη ὑπὸ τῆς Βελγικῆς Κυβερνήσεως μεταξὺ τῶν ἐφευρέσεων τῶν ὀπισθογεμῶν τουφεκίων. Τὸ ὄπλον τοῦτο, φέρων τὴν κἀννην τῶν τουφεκίων Σασσεπῶ,

(1) Ὁ ἐξ Ὑδρας Εὐστάθιος Μυλωνᾶς, ἄγων σήμερον τὸ 38ον τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἔτος καὶ φέρων τὸν βαθμὸν ἀρχιτεχνίτου Β.' τάξεως ἐν τῷ κατὰ τὸ Ναύπλιον Βασιλικῷ ὀπλοστασίῳ, ὡς ὀπλοποιός, κατετάχθη τὸ ἔτος 1843 εἰς τὸ ἐν Πόρῳ ἐργοστάσιον τοῦ Ναυστάθμου μαθητεύσας ἐν τῇ ὀπλοποιᾷ. Τῷ 1846, 31 Δεκεμβρίου, εἰσῆλθεν εἰς τὸν λόχον τῶν τεχνιτῶν τοῦ Ὀπλοστασίου μὲ βαθμὸν τεχνίτου Β.' τάξεως. Τῷ 1850 ἔλαβε τὸν βαθμὸν τοῦ δεκανέως, τῷ δὲ 1855 ἀπεστάλη ἐπὶ πενταετία εἰς Βέλγιον πρὸς τελειοποίησιν αὐτοῦ κατὰ τὴν τέχνην, ἔνθα καὶ ἐπραβιδιάσθη κατὰ τῷ 1857 εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ λοχίου. Δηξάσας τῆς προθεσμίας τῶν 5 ἐτῶν, ἐπανῆλθεν εἰς Ἑλλάδα τῷ 1860, τῷ δὲ 1862 μετὰ τὴν μεταβολὴν ἐκτήσατο τὸν βαθμὸν ἀρχιτεχνίτου Β.' τάξεως, ὃν ἔκτοτε κατέχει.

Ἡ ἐν Εὐρώπῃ διαμονὴ αὐτοῦ δὲν τῷ ὑπῆρξεν ἀκαρπος. Αἰσθανόμενος ἐν ἑαυτῷ τὴν φυσικὴν τοῦ τεχνίτου ἰκανότητα, ἀνέλαβε τὸ 1868 τὸ ἔργον τροποποιήσεως τῶν ὄπλων τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, προσαγαγὼν δύο σχέδια πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τῷ 1869, ἅτινα ὅμως δὲν ἐπραγματοποιήθησαν. Ἀπελθόντος τοῦ λοχαγοῦ τῶν Γενικῶν Ἐπιτελῶν κ. Φουντουκλή διὰ παραλαβὴν παραγγελλέντων ὄπλων τοῦ Ῥεμιγκιτῶνος, συναπεστάλη μετ' αὐτοῦ καὶ ὁ κ. Μυλωνᾶς, ὅστις καὶ ἐπεσκέφθη τὴν τελοιομένην ἐν τῇ Εὐρώπῃ καὶ τὴν Ἀμερικῇ.

Ἐν τῇ ξένη γῇ διατρίβων ὁ κ. Μυλωνᾶς συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ εὐ-

ἔχει ὅλως ἴδιον μηχανισμόν ὀπισθογεμῆσεως, κτῆμα καὶ ἐφεύρεσιν τοῦ κυρίου Μυλωνᾶ, ἐξ οὗ καὶ ἔλαβε τὸ τουφέκιον τοῦτο τὴν ἐπωνυμίαν «*τουφέκιον Μυλωνᾶ*».

Ὁ ἐφευρετὴς, πρὶν ἢ ἐκδώσῃ τὸ ἔργον αὐτοῦ εἰς τὸ κοινὸν ἐμπόριον, ἐνόμισεν ὅτι πράττει ἔργον ὄντως Ἑλληνικόν, ἂν κατὰ προτίμησιν ἀποταθῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ὄπλου αὐτοῦ καὶ παραδοχὴν διὰ τὸν ἐξοπλισμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ δι' ὄπλου ἀληθῶς Ἑλληνικοῦ.

Τὸ ἡμέτερον ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείων δὲν ἠδύνατο νὰ παρίδῃ τὴν πρότασιν διὸ καὶ συνέστησεν ἐπιτροπὴν συγκειμένην ἐκ τῶν κ. κ. Σαπουντσάκη, συναγματάρχου τοῦ πυροβολικοῦ, Καρνάλη, ἀντισυναγματάρχου τοῦ πεζικοῦ, Μαγγίνα, λοχαγοῦ, Κωνστ. Μαυρομιγάλη ὑπολοχαγοῦ, Καρατζᾶ, ἐπίσης ὑπολοχαγοῦ (καὶ τῶν τριῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πυροβολικοῦ), Ἀντώνοβιτς Μάρκου, ὑπολοχαγοῦ τῶν Γ. Ἐπιτελῶν, καὶ Βούρβαχη, ὑπολοχαγοῦ τοῦ πεζικοῦ.

κλείσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ δι' ἐφευρέσεως ὅθεν, μελετήσας τὰ μέχρι τοῦδε ὑπάρχοντα συστήματα τῶν ὀπισθογεμῶν ὄπλων, ἀνέλαβε θαρραλέως τὸν ἀγῶνα τοῦτον. Οὕτω, ἐπιδοθεὶς εἰς τὸ ἔργον κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1874 ἐν Liège τοῦ Βελγίου, εἰργάσθη ἀνεκδότως, καὶ ἠδυνήθη νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ σύστημα αὐτοῦ, ὅπερ παρέδωκε τὴν 17 Ἰανουαρίου 1872 εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βελγίου πρὸς ἀναγνώρισιν ἐφευρέσεως. Ἡ Βελγικὴ Κυβέρνησις, μελετήσασα τὸ ὄπλον τοῦ κ. Μυλωνᾶ, εὗρεν αὐτὸ ἐντελῶς κατέχον τὰ προσόντα ἐφευρέσεως (invention) ὡς πρὸς τὸν μηχανισμόν, καὶ τὴν 31 Ἰανουαρ. 1872 τῷ παρεχώρησεν ἐπὶ εἰκοσαεταίαν τὰ δικαιώματα τοῦ ἐφευρετοῦ ἐπὶ κατασκευῇ ὄπλων τοῦ συστήματός του, δώσασα αὐτῷ ὡς εἶδος καὶ τὸ δίπλωμα ἐφευρετοῦ (brevet d' invention). Ὁ κύριος Μυλωνᾶς ἐν τῇ φιλοπατρίᾳ αὐτοῦ ἀπετάθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν κατὰ πρότον, πρὸς παραδοχὴν τοῦ ὄπλου αὐτοῦ διὰ τὸν Ἑλληνικὸν στρατόν.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη παρηγγέλθη, ἂν δὲν σφάλωμεν (1), τὴν ἐξέτασιν τοῦ τουφεκίου *Mυλωνᾶ* ὡς πρὸς τὸ ταχὺ τῆς ἐργασίας τοῦ τῆς ὀπισθογεμίσεως μηχανισμοῦ, ὡς πρὸς τὴν στερεότητα καὶ ἀπλότητα αὐτοῦ.

Ἐὰν αἱ πληροφορίες, ἅς ἐλάβωμεν παρὰ τοῦ τὰ μάλιστα ἐνδιαφερομένου, εἶναι ἀληθεῖς, ἡ ἐπιτροπὴ ἐν τῇ δοκιμῇ τοῦ ὄπλου *Μυλωνᾶ* ἠκολούθησε τὴν ἐξῆς πορείαν.

1) Ἐρρίψεν 100 βολὰς ὡς εἶχε τὸ ὄπλον συγκεκροτημένον καὶ καλῶς καθαρισμένον.

2) Ἐβρέξε τὸν μηχανισμόν ἐπὶ 24 ὥρας καὶ κατόπιν ἐρρίψεν ἄλλας 50 βολὰς χωρὶς νὰ καθαρισθῇ τὸ ὄπλον.

3) Ὡς εἶχεν ἤδη τὸ ὄπλον, ἐκοκίσθη διὰ κόνεως γῆς καὶ ἄμμου ἐφ' ὄλου τοῦ μηχανισμοῦ, καὶ οὕτως ἔχοντος τοῦ ὄπλου ἐρρίφθησαν ἕτεροι 50 βολαί.

4) Τὸ ὄπλον, ὡς ἤδη εἶχε, παρεχώθη ἐντὸς βορβόρου ἐπὶ δλοκλήρους 48 ὥρας, εἶτα δ' ἐξαχθέντος αὐτοῦ ἄνευ ἐλαχίστης περιποιήσεως ἐρρίφθησαν ἕτεροι 50 βολαί. Ἄπασαι αἱ δοκιμασίαι αὗται ἀπέδειξαν τὸν μηχανισμόν μηδόλως ἐπηρεασθέντα, ἐργαζόμενον δὲ διαρκῶς ὡς ἐν ἀρχῇ.

(1) Διπούμεθα ἐγκαρδίως μὴ ὄντες εἰς θέσιν νὰ φέρωμεν εἰς γνῶσιν τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν οὔτε τὴν ἐπιστημονικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐφευτοῦ, οὔτε τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς τῶν δοκιμῶν. Ἐπεκράτησε κακὴ συνήθεια νὰ διατηρῶνται τὰ πάντα ἐν κρυπτῷ ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν, ὡς συνήθως γίνεται διὰ τὰ ἔργα τὰ προετοιμαστικὰ τοῦ πολέμου. Ὑπάρχον ἐν Ἑλλάδι στρατιωτικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, πλεῖστα ὅσα ἠδύνατο νὰ γνωστοποιεῖ εἰς τὸν στρατὸν, θαπτόμενα ἐν τοῖς ἀρχείοις καὶ γνωστὰ εἰς μόνους τοὺς ἐν τῷ ὑπουργείῳ καὶ τὸν ἐργάτην αὐτῶν. Τὰ ἀρχεῖα τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν βρῦθουσιν ὕλης ἀξιολόγου, ἥτις διαδομένη πλεῖστα ἔμελλε νὰ ὠφελήσῃ τοὺς ἐπιθυμοῦντας τὴν ἐπαύξησιν τῶν γνώσεών των. Εὐκτέον νὰ ἐκτραπῶμεν ποτὲ τῆς ὀπισθοδρομικῆς ταύτης πορείας ἡμῶν.

5) Ἐρρίφθησαν κατόπιν 82 βολαὶ ἢ μία κατόπιν τῆς ἄλλης, ὅπως δοκιμασθῇ μὴ ἡ ταχεῖα χρῆσις σταματήσῃ κάπως τὸν μηχανισμόν.

Καὶ ἐπὶ τῆς δοκιμασίας ταύτης ὁ μηχανισμὸς εὐηρέστησε.

6) Κατόπιν ἐσχίσθησαν αἱ κάλυκες φυσιγγίων τινῶν, ὅπως δοκιμασθῇ τὸ ὄπλον ἂν εἰς τυχούσας περὶ ἀλλαγὰς τοῦ φυσιγγίου προσφέρει καλὴν ὑπηρεσίαν. Οὕτως ἐπληρώθη τὸ ὄπλον κατὰ διαδοχὴν δεκάτις, καὶ ἡ δοκιμασία αὕτη ἔφερον εὐάρεστα ἀποτελέσματα.

7) Κατόπιν ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισε καλὸν νὰ δοκιμασθῇ καὶ τὰ φυσιγγία (καὶ περ τούτου ὄντος ξένου τοῦ θέματος τῆς δοκιμασίας τοῦ μηχανισμοῦ *Μυλωνᾶ*, καθόσον τὰ φυσιγγία εἶναι τὰ ἐν Βελγίῳ παραδεδεγμένα μὲ μετἀλλινον κάλυκα). Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὕγρανε φυσιγγία τινα, καὶ μὲ ταιαυτὰ ἐπυροβόλησαν δεκάτις. Ἡ δοκιμασία αὕτη ἔσχε τὸ αὐτὸ μὲ τὰς λοιπὰς ἀποτελέσματα.

Ἐπίσης παρετηρήθη, ὅτι ἡ φυσιγγιοδόχη τῆς κάννης δέχεται οὐχὶ μόνον φυσιγγίον τελειοτάτης κατασκευῆς, ἀλλὰ καὶ παρεκκλίνοντα ταύτης κατὰ τὸ πάχος ἐπὶ τι, ὅπερ εἶναι μεγίστης σημασίας, καθόσον εἰς ἄλλα ὄπλα τὸ πλεονέκτημα τοῦτο δὲν ὑφίσταται.

Τὸ ὄλον τῶν βιβθιστῶν βολῶν ἀνέρχεται οὕτω εἰς 350.

Μὴ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ἡμῶν τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπὶ τῶν δοκιμῶν ἐπιτροπῆς ταύτης, περιοριζόμεθα ν' ἀνακοινώσωμεν ὅτι, κατὰ τὰς δοθείσας ἡμῖν πληροφορίας, ἡ ἐπιτροπὴ ἀπεφάνθη ὅτι εἶρε τὸ τουφεκίον *Μυλωνᾶ* ὑπέρτερον τῶν ἤδη γνωστῶν συστημάτων (ὑποίθημι τῶν ἐν Ἑλλάδι δοκιμασθέντων) εἰς ταχύτητα, στερεότητα καὶ ἀπλότητα.

Ἐπρότεινε δὲ

α) Ν' ἀγορασθῶσι τρία τουφεκία τοῦ συστήματος *Μυλωνᾶ*

καί 6000 φυσίγια, δι' ὧν νὰ ἐνεργηθῶσιν ἐκτενεστεραι δοκιμαί ἐν Ναυπλίῳ ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐπιτροπῆς.

β) Ν' ἀγορασθῶσι κατόπιν (ἐὰν ἡ δευτέρα αὐτῆ δοκιμασία εὐαρεστήσῃ) 150 ὄπλα συστήματος *Μυλωνᾶ*, δι' ὧν νὰ ἐξοπλισθῇ εἰς λόχος τοῦ πεζικοῦ ἐπὶ χρόνον τινὰ (ἀγνοοῦμεν πόσον), ὅπως δοκιμασθῇ τὸ ὄπλον *Μυλωνᾶ* ἐν τῇ πραγματικῇ ὑπηρεσίᾳ.

γ) Ὅτι οὕτω μόνον δύναται τις ν' ἀποφανθῇ ὀριστικῶς ἂν πρέπει νὰ γενῇ τὸ ὄπλον *Μυλωνᾶ* δεκτὸν ἢ μὴ δεκτὸν πρὸς ἐξοπλισμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ.

Συμπληροῦντες ἅπαντα τ' ἀνωτέρω, ἐπιπροσβέτομεν ὅτι, καθ' ἃς ἐλάβομεν θετικὰς πληροφορίες, ἡ ὀλικὴ ἀξία τοῦ τουφεκίου *Μυλωνᾶ* ἔσται, πάντοτε σχετικῶς, εὐθηνότερα τῆς κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἐργοστασίῳ παραγωγείας πρὸς κατασκευὴν τουφεκίων ἐτέρου συστήματος.

Ἐὰν αἱ δοθεῖσαι ἡμῖν πληροφορίες αὐταὶ ἦναι ἀληθεῖς, τότε, πολὺ ἀπέχοντες τῆς ἐπικρίσεως τῆς ἐν λόγῳ ἐπιτροπῆς, ἣτις ἐν τῇ ἐθνικῇ αὐτῆς φιλοτιμίᾳ ἐπιθυμεῖ νὰ περιβάλῃ τὸ τουφεκίον *Μυλωνᾶ*, καθὸ ἑλληνικόν, μεθ' ὧν τῶν δυνατῶν τῆς δοκιμασίας μέσων, φρονοῦμεν ἀπλῶς ὅτι δὲν ἀπέχομεν τῆς ἀληθείας νομίζοντες, ὅτι οὐδὲν τῶν συστηθέντων τῷ ἑλληνικῷ στρατῷ ὄπλων ξένων συστημάτων ἔτυχε παρ' ἡμῖν τοιαύτης αὐστηρότητος, ἀλλὰ καὶ ἠγοράσθησαν μὲν ἄλλα, καὶ παρηγγέλθησαν εἰς μέγαν ἀριθμὸν ἕτερα, καὶ πρὸ μικροῦ ἐπέκειτο ἡ ἀγορὰ ὄπλων ἐτέρου συστήματος ἐπὶ τῇ βιάσει δοκιμῆς ἐνός καὶ μόνου ὄπλου ἔξωθεν σταλέντος.

Καὶ εὐχερῶς μὲν δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι τὰ τουφεκία τοῦ Σασσεπῶ, τοῦ Ρεμιγκιῶνος καὶ τοῦ Κόβλεν ἐδοκιμάσθησαν ἀλλαχοῦ, δὲν δύναται ὅμως ν' ἀρνηθῇ ὅτι, ἔπου καὶ ἂν ἐγένοντο δεκτὰ τὰ τουφεκία τῶν συστημάτων τούτων ἐν ξένη

χώρᾳ, καὶ τοι κατ' ἀρχὴν δοκιμασθέντα ἀλλαχοῦ καὶ ὡς ἱκανὰ ἐκτιμηθέντα, ὑπέστησαν ὅμως πλείστας ὄσας δοκιμασίας ἐν τῇ νέᾳ ταύτῃ χώρᾳ, ἐν ἣ ἐπρωτιμῆθησαν. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἐπιθυμητὸν ἦτο νὰ μὴ τάττηται τὸ σύστημα *Μυλωνᾶ* ἔξω τῆς εὐνοίας, ἣν ἐκ προοιμίου εὐρίσκουσι παρ' ἡμῖν τὰ ξένα.

Γέμισις καὶ πυροβόλησις.

Τὸ τουφεκίον *Μυλωνᾶ* γεμίζεται καὶ κενοῦται εἰς πέντε κινήσεις,

α) Ὑψωσις τῆς σφύρας.

β) Ὤθησις τοῦ μοχλοῦ ἐπὶ τὰ πρόσω.

γ) Θέσις τοῦ φυσιγγίου.

δ) Ὤθησις τοῦ μοχλοῦ πρὸς τὰ ὀπίσω.

ε) Πτώσις τῆς σφύρας.

Πρώτη κίνησις· συνήθης ὕψωσις τῆς σφύρας.

Δεύτερα κίνησις· διὰ τῆς ἐπὶ τὰ πρόσω ὠθήσεως τοῦ μοχλοῦ ὁ φράκτης (μεθ' οὗ ὁ μοχλὸς συνδέεται δι' ἄξονος, περιῶντος ἐνθεν καὶ ἐνθεν τὸν τε φράκτην καὶ τὸν μοχλὸν ὡς καὶ τὴν θήκην τοῦ μηχανήματος) ὀπισθοπορεῖ ἐκ περιστροφῆς κατὰ πολὺ, παρουσιάζων οὕτω ἐλεύθερον τὸ κενὸν τοῦ πυθμένος τῆς κάννης (ἧτοι τὴν φυσιγγιοδόχην) πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ φυσιγγίου.

Τρίτη κίνησις· τὸ φυσίγγιον ἐντίθεται εἰς τὸ κενὸν τοῦ πυθμένος τῆς κάννης (ἧτοι τὴν φυσιγγιοδόχην), πιέζεται δὲ διὰ τοῦ ἀντίχειρος κατὰ τὴν βιάσιν αὐτοῦ ἐλαφρῶς.

Τετάρτη κίνησις· διὰ τῆς ἐπὶ τὰ ὀπίσω ὠθήσεως τοῦ μοχλοῦ ὁ φράκτης ἐπανέρχεται βιαίως ἐπὶ τὰ πρόσω, ἐκ περιστροφῆς, εἰς τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ θέσιν, καὶ σφραγῶς ἐπακουμβᾶ ἐπὶ τῆς βιάσεως τοῦ κάλυκος τοῦ φυσιγγίου. Σημειωτέον ὅτι τὸ κέντρον τῆς βιάσεως τοῦ κάλυκος τοῦ φυσιγγίου ἀντιστοιχεῖ

πρὸς ὀπὴν τοῦ σώματος τοῦ φράκτου, ἔνθα κέρυπται ἡ βελόνη συσσωματομένη μετὰ τοῦ βελονοφόρου κρούστου.

Πέμπτη κίνησις· ἐνεργεῖα ἐπὶ τοῦ σκαρδάλου καταβιβάζεται βιαίως ἡ σφῦρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς (ἄκμονος) τοῦ βελονοφόρου κρούστου, ὅστις ἐμφωλεῖται ἐντὸς σχισμάδος τοῦ σώματος τοῦ φράκτου καὶ ταλαντεύεται ἐκ περιστροφῆς περὶ τὴν περόνην αὐτοῦ, τὴν διαπερῶσαν καὶ συγκρατοῦσαν αὐτὸν ἐν τῇ σχισμάδι ταύτῃ. Ὁ πρὸς τὰ πρόσω παλμὸς (ταλάντευσις, *bascule*) οὗτος, ἐπερχόμενος διὰ τῆς ἐν λόγῳ κρούσεως τῆς σφύρας ἐπὶ τοῦ ἄκμονος τοῦ βελονοφόρου κρούστου, ἐπιφέρει φυσικῶς τὴν ἐπὶ τὰ πρόσω προαγωγὴν τῆς τούτῳ συμπεφυμένης βελόνης, ἥτις διέρχεται τὸ ὀπισθεν τῆς σχισμάδος πάχος τοῦ σώματος τοῦ φράκτου, ἐντὸς τῆς περὶ ἧς εἴρηται ὀπῆς, χρησιμεύουσης τῇ βελόνῃ, ἐν ἀπραξίᾳ, ὡς διαμονητηρίου. Ἡ βελόνη, προεξερχομένη οὕτω βιαίως, προσκρούει ἐπίσης βιαίως τὸ κέντρον τῆς βάσεως τοῦ κάλυκος τοῦ φυσιγγίου, διὰ δὲ τῆς κρούσεως ταύτης παρέπεται ἡ ἀνάφλεξις τῆς γομώσεως τοῦ φυσιγγίου.

Ἐξαγωγή τοῦ κενωθέντος κάλυκος.

Ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἐξολκήσεως τοῦ κενωθέντος κάλυκος τοῦ φυσιγγίου ὑπάρχει ὁ ἐξολκεύς. Οὗτος, κρατούμενος διὰ τοῦ αἰκείου κοχλιδίου ἐν τῇ θέσει αὐτοῦ ἀκριβῶς ὀπισθεν τοῦ κενοῦ τοῦ πυθμένος τῆς κάννης, ταλαντεύεται καὶ συνεξέρχεται ταύτης κατὰ τὴν β^α κίνησιν, ἀλλ' ἐν μέρει, μετὰ τοῦ φρακτῆρος καὶ συνεπίᾳ τῆς τούτου κινήσεως. Ὅτε διὰ τῆς γ^α κινήσεως τίθεται τὸ φυσίγγιον εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ ἐν τῇ φυσιγγιοδόχῃ τῆς κάννης, τὸ κάτω τῆς κυλινδρικής ἐπιφανείας τοῦ κάλυκος τοῦ φυσιγγίου, κατὰ τὴν συναρμογὴν αὐτοῦ μετὰ τῆς βάσεώς του, ἐπακουμβᾷ ἐπὶ τοῦ πάχους τῆς κεφαλῆς

τοῦ ἐξολκέως, ἐχούσης σχῆμα κοίλου ἡμικυκλίου· ὠθουμένου δὲ τοῦ φυσιγγίου διὰ τῆς χειρὸς, ὡς εἴρηται, ἐν τῇ οἰκείᾳ αὐτοῦ θέσει (ὅτε καὶ ὁ ἐξολκεύς ἀναλαμβάνει τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ θέσιν), τὰ προεξέχοντα χεῖλη τῆς βάσεως τοῦ κάλυκος τοῦ φυσιγγίου προσψαύουσι τὴν ὀπισθίαν ἐπιφανείαν τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐξολκέως, τὴν ἀπολήγουσαν, ὡς εἴρηται, εἰς κοῖλον ἡμικύκλιον. Οὕτως ἡ βᾶσις τοῦ κάλυκος τοῦ φυσιγγίου μένει ἔξωθι (ἐντεῦθεν) τοῦ ἐξολκέως, ἀκουμβούσα ἐπ' αὐτοῦ, ὡς εἴρηται, διὰ τῶν προσψευόντων αὐτὸν χειλέων τῆς.

Ἐάν, ἀφ' οὗ πυροβολήσωμεν διὰ τοῦ ὄπλου, θέλομεν νὰ ἐξαγάγωμεν τὸν κενωθέντα κάλυκα τοῦ φυσιγγίου, χρῶμεθα τὴν β^α κίνησιν τοῦ γεμίματος, ἥτοι ὠθοῦμεν ἐπὶ τὰ πρόσω τὸν μοχλόν· ὀπισθοδρομοῦντος δὲ τότε, ὡς εἴρηται, διὰ περιστροφῆς τοῦ φράκτου, συνοπισθοδρομεῖ καὶ τὸ ἄνω μέρος (ἡ κεφαλὴ) τοῦ ἐξολκέως, καὶ ἐνεργεῖ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐπὶ τῶν χειλέων τῆς βάσεως τοῦ κάλυκος τοῦ φυσιγγίου, τῶν προσψαυόντων αὐτὸν, τόσον βιαίως, ὥστε τοῦτο καὶ μόνον ἀρκεῖ ὅπως ὅλος ὁ κάλυξ τοῦ φυσιγγίου, συρόμενος διὰ τῆς βάσεως αὐτοῦ, ἐξέλθῃ τῆς ἐν τῇ κάννῃ θέσεως, ἣν κατεῖχε, καὶ πέσῃ κατὰ γῆς.

Τεμάχια ἀποτελοῦντα τὸν ὀπισθογομητὴν μηχανισμόν τοῦ συστήματος Μυλωνᾶ.

Τὸ σύστημα *Μυλωνᾶ* ἀποτελεῖται κυρίως ἐκ τοῦ ἰδιάζοντος ὀργανισμοῦ, τοῦ μοχλοῦ, τοῦ φρακτῆρος καὶ τοῦ ἐξολκέως· συνυπάρχουσι δὲ καὶ ἐν τῷ συστήματι τούτῳ ἡ σφῦρα, τὸ σκάνδαλον, ἡ ὑποφυλακὴ καὶ ἀντιπλατίνη, ἅπαντα ἐντὸς τῆς θήκης τοῦ ὄλου μηχανήματος.

Τὸ σύνολον τῶν τεμαχίων τοῦ ὄλου μηχανισμοῦ *Μυλωνᾶ* ἔχει ὡς ἐπίεται:

- α) *Μοχλός* τοῦ φράκτου τὸ ὄλον 4.
- 1) σῶμα τοῦ μοχλοῦ.
 - 2) ἄξων.
 - 3) ἐλατήριον.
 - 4) κοχλίδιον ἐλατηρίου.
- β) *Φράκτης* τὸ ὄλον 3.
- 1) σῶμα τοῦ φράκτου.
 - 2) κρούστης βελονοφόρος.
 - 3) περόνη.
- γ) *Ἐξολκέως* τὸ ὄλον 2.
- 1) σῶμα τοῦ ἐξολκέως.
 - 2) κοχλίδιον αὐτοῦ.
- δ) *Σφῆρα* τὸ ὄλον 2.
- 1) σῶμα σφύρας.
 - 2) ἄξων αὐτῆς.
- ε) *Σκανδάλον* τὸ ὄλον 2.
- 1) σῶμα σκανδάλου.
 - 2) περόνη.
- ς) *Ἵποφυλακὴ* τὸ ὄλον 5.
- 1) σῶμα ὑποφυλακῆς.
 - 2) ἐλατήριο μέγα.
 - 3} Κοχλίδια στερεώσεως.
 - 4}
 - 5) κοχλίδιον οὐραίου.
- ζ) *Ἀντιπλατίνη* τὸ ὄλον 2.
- 1) σῶμα ἀντιπλατίνης.
 - 2) κοχλίδιον.

Τὸ σύνολον ὄλων τῶν τεμαχίων τοῦ ὀπισθογεμοῦς μηχανισμοῦ τοῦ τουφεκίου *Μυλωνᾶ* ἀποτελεῖ τὸν ἀριθμὸν 20, τὸ

τοῦ Ῥεμιγκτῶνος τὸν 27, καὶ τὸ τοῦ Κέβλεν τὸν ἀριθμὸν 29. Ἐννοεῖται ὅτι ἅπαντα συνυπονοοῦσι τὴν θήκην.

Ἐάν, ἐν τῇ πεποιθήσει τῶν ἐπιστημόνων καὶ πεπειραμένων, τὸ ὄπλον *Μυλωνᾶ* δὲν καθυστεροῖ τῶν τουφεκίων τῶν ἄλλων συστημάτων, ἅτινα ἐνεκρίθησαν ἢ ἐπροτάθησαν εἰς ἔγκρισιν πρὸς ἐξοπλισμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, εὐχόμεθα ἀπὸ καρδίας νὰ ἴδωμεν ταχέως τὸν στρατὸν ἡμῖν φέροντα ὄπλα *Μυλωνᾶ*.

Καὶ ταῦτα μὲν διηγηματικῶς περὶ τοῦ συστήματος *Μυλωνᾶ*, εὐελπιζόμενοι ὅτι θέλομεν εὐρεθῆ εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ καταχωρίσωμεν προσεχῶς τὰ τοῦ συστήματος τούτου ἐπὶ τὸ ἐπιστημονικόν, ἐάν ἐπιτραπῇ ἡμῶν ἢ παραλαβῇ καὶ κοινοποιήσῃς τῆς τε ἐπιστημονικῆς ἐκθέσεως τοῦ τεχνίτου καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς πρὸς δοκιμασίαν αὐτοῦ συστημένης ἐπιτροπῆς.

B. I. ΒΑΛΤΙΝΟΣ.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Ε' ΤΟΜΟΥ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΝ Τῷ ΠΕΜΠΤῷ ΤΟΜῷ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ.

Περὶ θεσμοῦ ἐν Ἑλλάδι, ἀφορῶντος τὴν αὔξησιν τῶν στρατιωτικῶν αὐτῆς δυνάμεων, ὑπὸ Κ. Π. Μαυρομιχάλη, ὑπολογ. τοῦ πυροβολικοῦ, σελ. 3.

Περὶ στρατιωτικῆς διοργανώσεως τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ Εὐαγ. Χρυσάφη, λοχίου τοῦ ἵππικοῦ, σελ. 17.

Συντομώταται τινες εἰδήσεις περὶ τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1870 ὑγιεινῆς καταστάσεως τοῦ στρατοῦ τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ Σ., σελ. 25.

Περὶ τῶν ἐλιγμῶν τοῦ λόχου ἐν τῷ πρωσσικῷ πεζικῷ, ὑπὸ Β. I. Βαλτινοῦ, σελ. 31.

Εἰσαγωγή εἰς τὴν ἐπιστήμην τοῦ νεωτέρου πολέμου καὶ περὶ ὄργανισμοῦ τῶν νεωτέρων στρατῶν, σελ. 55.

Ὁ στρατιωτικὸς χαιρετισμὸς (δίηγημα), μετάφρ. ὑπὸ Γ. Γιαννοπούλου, ἐπιλοχίου τοῦ πεζικοῦ, σελ. 73.

Ὁ θησαυρὸς τοῦ Ἀλῆ πασσᾶ, σελ. 82.

Περὶ τῆς θετικῆς στρατηγικῆς, σελ. 87.

Τὸ μέγα τηλεβόλον Rodman, μετάφρ. Α. Λιθαθηνοπούλου, πρῶν ἐπιλοχίου, σελ. 109.

Περὶ τῆς θετικῆς τακτικῆς, σελ. 111.

Ὅτι ἀναγκαία ἡ μάθησις τοῖς ὑπαξιωματικοῖς, ὑπὸ Εὐαγ. Χρυσάφη, λοχίου τοῦ ἵππικοῦ, σελ. 131.

Πολεμικαὶ δυνάμεις τοῦ Μαυροβουνίου (ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ), σελ. 139.

Περὶ τῶν ἀσκήσεων τοῦ τάγματος κατὰ τὸ πρωσσικὸν σύστημα (ἐκ Πρωσσ. πηγῶν), ὑπὸ Β. I. Βαλτινοῦ, σελ. 144.

Πληροφορίαι περὶ τοῦ στρατοῦ τῶν ἐθελοντῶν ἐν Ἀμερικῇ (ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ), σελ. 159.

Τουφέκιον Μυλωνᾶ, ὑπὸ Β. I. Βαλτινοῦ, σελ. 176.

Π α ρ ἄ ρ τ η μ α (συνέχεια). — Γερικὴ θεωρία τῆς κινήσεως τῶν βλημάτων τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῆς ἀποκλίσεως αὐτῶν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ἀναφορικῶς πρὸς τοὺς ἄξονας σχήματος καὶ ἀρχικῆς περιστροφῆς αὐτῶν, ὑπὸ Martin de Brettes, ἀξιωματικοῦ τοῦ Γαλλικοῦ πυροβολικοῦ καὶ καθηγητοῦ τῶν ἐφηρμοσμένων ἐπιστημῶν, μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ Ν. Πουρναρᾶ, ἀνθυπολοχαγοῦ τοῦ πυροβολικοῦ, σελίς (ἐν τέλει ἐκάστου φυλλαδίου) 169—184, 185—192, 193—208, 209—224, 225—240.

Π α ρ ἄ ρ τ η μ α (συνέχεια). — Πρωσσικὴ τρομοκρατία ἐν Φραγκφόρτῃ, ἐπεισόδιον τοῦ πολέμου τοῦ 1866, ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Δουμαῆ, μετάφρασις Μ. Α., σελίς (ἐν τέλει ἐκάστου φυλλαδίου) 25—32, 33—40, 41—56, 57—64, 65—72, 73—80.